

Rekenmakers E4

Toelichting en Antwoorden

Auteurs

Marielle van der Borgh

Janneke Huizing

Annelies Jacobsen

Michelle Kraak

Henk van der Velde

Hans Vermeer

Magda van der Wulp

Coördinatie

Nico van Beusekom

Illustraties

Egbert Koopmans

Bekadidact

stenvertblok

Leerstof

De Rekenmakers-bloks zijn zo opgezet dat ze naast iedere reken-wiskundemethode door de kinderen gebruikt kunnen worden.

De leerstof van Rekenmakers is overeenkomstig de indeling van het Cito onderverdeeld in de volgende categorieën:

Getallen: structuur van de telrij en van getallen, uitspraak en schrijfwijze van decimale getallen

Automatisering elementaire operaties: optellen, aftrekken, vermenigvuldigen, delen

Hoofdrekenen: optellen, aftrekken, vermenigvuldigen, delen, combinaties

Bewerkingen op papier: optellen, aftrekken, vermenigvuldigen, delen, combinaties

Breuken: basiskennis en toepassingen

Verhoudingen: basiskennis en toepassingen

Procenten: basiskennis en toepassingen

Meten: lengte, omtrek, oppervlakte, inhoud, gewicht, meetkunde

Tijd: klok en kalender: basiskennis en toepassingen

Geld: basiskennis en toepassingen

In de inhoudsopgave van ieder blok wordt naast de Cito-categorie en het rekenaspect steeds een voorbeeld gegeven. Bovendien is elke Samen Werken-les illustratief gemarkeerd.

Met deze Rekenmakers-bloks voor de kinderen en met de bijbehorende handleidingpagina's kan de groepsleerkracht de leerlingen gericht instrueren en hen daarna zelfstandig laten werken.

Samen Werken en Zelfstandig Werken

De leerstof in Rekenmakers sluit direct aan bij de toetsen van het Cito-leerlingvolgsysteem. Wanneer kinderen in die toets veel opgaven fout maken, volstaat het maar zelden om hen slechts wat extra te laten oefenen. De meeste kinderen moeten dan gewoonlijk opnieuw en op een aangepaste manier de leerinhoud uitgelegd krijgen. Het uitleggen van de leerkracht gebeurt in Rekenmakers in de Samen Werken-lessen.

In de Samen Werken-lessen zijn twee zaken heel belangrijk: interactie en directe instructie. De eerste oefeningen van de Samen Werken-les maakt de leerkracht samen met het kind. Door samen de opgaven (hardop) te maken en de leerling zijn eigen denkproces hardop te laten verwoorden, ontstaat er een interactief leerproces. Daarin krijgt de leerkracht de gelegenheid zijn instructie heel nauwkeurig af te stemmen op deze specifieke leerling. Deze afstemming leidt tot adaptief onderwijzen.

In de handleiding van de Rekenmakersbloks wordt beknopt een mogelijke aanpak per opgave beschreven. Uiteraard bepaalt de leerkracht zelf of het betreffende kind meer of nog andere instructie nodig heeft.

De Samen Werken-les gaat over in oefeningen die de kinderen zelfstandig kunnen maken. De leerkracht bepaalt het moment waarop de leerling geen instructie meer nodig heeft. De Samen Werken-les wordt dus gewoonlijk afgesloten met oefeningen, die de kinderen zelfstandig maken. Na deze eerste les volgt een tweede en soms een derde les over dezelfde leerstof. Dit zijn leerkrachtonafhankelijke lessen. Hierbij moeten de leerlingen het geleerde inslijpen en dat kan gewoonlijk zonder hulp van de leerkracht. Dat geeft het kind de mogelijkheid om onder eigen verantwoordelijkheid zijn werk aan te pakken. Het geeft de leerkracht gelegenheid en tijd om andere leerlingen extra aandacht te geven. De zelfstandig te verwerken lessen duiden we in Rekenmakers aan met Zelfstandig Werken-lessen.

Lesopbouw

De Samen Werken-lessen hebben allemaal dezelfde lesopbouw. Ze beginnen gewoonlijk met een oefening die de leerstof op een eenvoudig niveau aanreikt, opdat de leerlingen weinig of geen fouten maken. Daardoor doen de kinderen een positieve ervaring op met het betreffende leerstof-onderdeel.

De volgende opgaven bieden vervolgens een aanpak om de leerstof te gaan beheersen. Ze zijn bedoeld om in interactie tussen leerkracht en leerling te worden doorgewerkt. Meestal zal dit lesmoment tussen leerkracht en leerling(en) zich tot minder dan een kwartiertje kunnen beperken. Het gaat er hierbij om dat de leerling zicht krijgt op hoe hij te werk moet gaan met deze leerstof. In de daarop volgende oefeningen kan de leerling dan laten zien die instructie te hebben begrepen. En daarmee wordt de Samen Werken-les afgesloten.

Vervolgens moet de nieuwe aanpak worden ingeslepen. Dat kan met behulp van de Zelfstandig Werken-lessen. Want na elke Samen Werken-les volgt minstens één Zelfstandig Werken-les. Bovenstaande opzet geldt voor elk leerstofonderdeel. Wanneer daarvan wordt afgeweken, staat dat vermeld in de handleidingpagina's bij de betreffende lessen.

Aansluiting

Soms vallen leerlingen uit bij leerstof die ze eerder wel leken te beheersen. Blijkt dat tijdens de Samen Werken-les dan kan ook teruggeregpen worden op eerdere deeltjes van Rekenmakers.

Adaptief Onderwijs

Bij adaptief onderwijs zijn een drietal kenmerken te onderscheiden.

- Het pedagogisch handelen van de leerkracht en het bevorderen van het zelfvertrouwen, gevoelens van competentie en de zelfstandige leerhouding van de leerling.
- De didactiek en de organisatie van het leerproces, gekenmerkt door effectieve instructie en verlengde instructietijd, en
- Het omgaan met verschillen tussen leerlingen.

Rekenmakers richt zich vooral op de didactiek en de organisatie enerzijds en het inspelen op de verschillen anderzijds. Door de contexten en de opzet van de Samen Werken-taken en Zelfstandig Werken-taken probeert Rekenmakers het pedagogisch handelen van de leerkracht en de zelfstandigheid van de leerlingen te bevorderen.

Diagnosticerend onderwijzen met het directe instructie-model.

Tijdens de Samen Werken-lessen heeft de leerkracht tot taak diagnosticerend te onderwijzen.

Daarbij kan het directe instructie-model worden gebruikt. Daarbij gaat het om vijf stappen.

De leerkracht

- vertelt het kind wat het doel is van deze interactieve les;
- geeft, uitgaande van hetgeen het kind weet en kan, een oriëntatie op de te maken oefeningen;
- oefent samen met het kind hardop;
- gaat na of het kind het echt begrijpt en geeft positieve feed-back;
- laat de kinderen zelfstandig inoefenen.

De leerkracht geeft dus een nieuwe oriëntatie, helpt, oefent samen met het kind en gaat na of de leerling de oefenstof nu wel begrepen heeft.

De organisatie in de groep

De leerkracht bepaalt welke lessen uit Rekenmakers een leerling moet maken. Dat kan na afloop van de Cito-toets of wanneer hij dat zinvol oordeelt.

De inhoudsopgave geeft aan welke les welk rekenaspect behandelt.

Onderstaand voorbeeld laat dat zien. De lessen 1 en 3 zijn Samen Werken-lessen.

De lessen 1 en 2 gaan beide over de structuur van de telrij. Enzovoorts.

	<i>les</i>	<i>titel</i>	<i>categorie</i>	<i>rekenaspect</i>	<i>voorbeeld</i>
S	1	Op jacht	getallen	structuur van de telrij	telkens 100 meer: 38 900, 40 000, 40 100
	2	Foto's			
S	3	Dure dagen	geld	basiskennis en toepassingen	teruggeven van € 15,-
	4	Feest			

Groepsoverzicht

Met het inhoudsoverzicht kan de leerkracht een groepsoverzicht maken en daarop aangeven welke leerlingen welke Rekenmakers-lessen moeten maken. Dan wordt ook duidelijk of hij instructiegroepjes van meerdere kinderen kan formeren om die gezamenlijk te helpen. Het overzichtsblad - al dan niet gekopieerd - in deze toelichting kan daarbij hulp bieden. In de eerste kolom kan de leerkracht per rekenaspect de namen noteren van de leerlingen die Rekenmakers-lessen dienen te maken en ook aangeven welke lessen zij moeten maken.

Individueel overzicht

Op de laatste pagina van elk blokje is een illustratief overzicht opgenomen. Dat kan - al dan niet gekopieerd - voor ieder kind afzonderlijk gebruikt worden. De leerkracht kan daarop aangeven welke lessen een leerling moet maken en het kind kan de gemaakte lessen vervolgens inkleuren.

Instructietafel

Tijdens het Zelfstandig Werken geeft de leerkracht uitleg aan één of meerdere kinderen, waarschijnlijk aan de instructietafel. Na een korte uitleg gaan deze kinderen zelfstandig verder oefenen en komen andere kinderen aan de instructietafel.

Contexten

Alle leerinhouden zijn opgebouwd vanuit een aantrekkelijk en herkenbaar wereldje. Dit stimuleert de kinderen om aan de slag te gaan en door te zetten.

Zo'n context zet de oefeningen in een verband; losse sommetjes en onsamenhangende opgaven zijn ook niet levensecht. De wereldjes zijn uitnodigend en sfeervol. Bovendien zijn ze heel aantrekkelijk geïllustreerd. De attractieve wereldjes en de speelse illustraties dragen er aan bij om de kinderen te motiveren tot oefenen met vaak als lastig ervaren rekenaspecten.

Proeffase

De Stenvertbloks Rekenmakers zijn op verschillende scholen uitgetoetst. De leerlingen hebben daarbij aangegeven of ze de lessen zelfstandig konden maken of hulp nodig hadden, de taken gemakkelijk of moeilijk vonden, of ze de bladen uitnodigend vonden, enzovoort. De leerkrachten hebben onder meer gelet op de duidelijkheid en hanteerbaarheid van de instructie. Al deze informatie is met zorg verwerkt.

Onze dank gaat daarbij onder meer uit naar leerlingen en leerkrachten van

De Bongerd te Almere

De Brug te Utrecht

De Kim te Almere

De Parkschool te Heerde

ROC Flevoland te Almere

De Mozaik te Oisterwijk

De Helen Parkhurstschool te Tilburg

De Julianaschool te Bussum

Voor opmerkingen en aanvullingen houden de auteurs zich aanbevolen.

Groepsregistratie

Groepsregistratie

Naam kind	Les	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1																
2																
3																
4																
5																
6																
7																
8																
9																
10																
11																
12																
13																
14																
15																
16																
17																
18																
19																
20																

Groepsregistratie

Naam kind	Les	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1																
2																
3																
4																
5																
6																
7																
8																
9																
10																
11																
12																
13																
14																
15																
16																
17																
18																
19																
20																

Handleiding E4

Inhoud Rekenmakers E4

<i>les</i>	<i>titel</i>	<i>categorie</i>	<i>aspect</i>	<i>voorbeeld</i>
S 1	Sparen	tellen en ordenen	structuur van de telrij, verder en terug-tellen in sprongen van 2,5 en 10.	$66 \rightarrow 68 \rightarrow 70$ $15 \rightarrow 20 \rightarrow 25$ $34 \rightarrow 44 \rightarrow 54$
2	Springen			
S 3	Ties helpt mee	tellen en ordenen	plaatsen van getallen op de getallenlijn en aangeven tussen welke tientallen een getal ligt	<i>waar hangen de jassen?</i> <i>tussen welke tientallen ligt 23?</i>
4	Waar ligt het?			
5	Ballonnen			
S 6	Kaarsen maken	structureren	splitsen in hele tientallen	$70 = 40 + \dots$ $60 = \dots + 20$
7	Samen delen			
S 8	In de speelgoedwinkel	structureren en samenstellen	samenstellen van een getal door samenneming van tientallen en eenheden, splitsen in tientallen en eenheden	$58 = \dots + \dots$ $68 = \dots + 60$ $80 + 5 = \dots$
9	Maaïke Tierelier			
10	Hout sprokkelen			
S 11	Op het postkantoor	bewerkingen	optellen, waarbij de uitkomst niet groter is dan 100	<i>Ron is 11 jaar.</i> <i>Over 15 jaar is hij</i>
12	Opa is 65 jaar!			
S 13	Nummerborden	bewerkingen	optellen in contexten, waarbij de uitkomst niet groter is dan 100	<i>Bij een wedstrijd zijn 57 supporters van de eigen club. En 24 van de gasten. Hoeveel is dat samen?</i>
14	Het tv-spel			
15	De basketbalvereniging			

<i>les</i>	<i>titel</i>	<i>categorie</i>	<i>aspect</i>	<i>voorbeeld</i>
S 16	Hoeveel moet je gooien?	bewerkingen	afrekken, waarbij het aftrekta niet groter is dan 100	Lars koopt schoenen van € 90,- Max koopt schoenen van € 49,- Hoeveel duurder zijn de schoenen van Lars? $50 - 26 = \dots$
17	Lekker lezen			
18	Knikkertijd			
19	Een dure smaak			
20	Het scholentournooi			
S 21	Gemene drankjes	bewerkingen vermenigvuldigen	herkennen van een vermenigvuldiging, en uitvoeren van vermenigvuldigingen met de tafels van 2, 5 en 10	3 potjes met elk 2 muggenpootjes $2 + 2 + 2 = \dots$ $\dots \times \dots = \dots$
22	Spaarweek			
S 23	Doelschieten	bewerkingen vermenigvuldigen	herkennen van een vermenigvuldiging, en uitvoeren van vermenigvuldigingen met de tafels van 1, 2, 3, 4, 5 en 10	met 5 ballen steeds 4 punten scoren is samen punten $4 + 4 + 4 + 4 = \dots$ $3 \times 4 = \dots$
24	Smullen maar			
25	De fietsvierdaagse			
S 26	Naar de schoolarts	meten, tijd en geld	aflezen van een weging meten met liniaal	een weegschaal aflezen, met een liniaal een plantje meten,
27	Projecten in de klas		tijd: aflezen en noteren van kloktijden	teken de wijzers op de klok: vijf over half 1
28	Daphne en Daan			
S 29	De euromachine	meten, tijd en geld	geld: terug krijgen, tekort komen, gepast betalen	klopt het wisselen wel? bouwsels van blokken
30	De kleuterklas		meten: plattegronden	aflezen
	Hoe ver ben je?			

Handleiding Rekenmakers E4

► Les 1: Sparen

► Les 2: Springen

categorie

tellen en ordenen

aspect

structuur van de telrij:
verder en teruggestellen in
sprongen van 2, 5 en 10.

voorbeeld

66 → 68 → 70

15 → 20 → 25

34 → 44 → 54

Toets E4

In *Toets E4* gaat het in *Structuur van de telrij* onder meer om

- verder tellen en teruggestellen in sprongen van 2 en 10 vanaf een willekeurig getal.
- sprongen van 5 vanaf een vijftal.

Uitwerking

Tellen en ordenen - *structuur van de telrij* is uitgewerkt in

Samen Werken - **Les 1: Sparen**

Zelfstandig Werken - **Les 2: Springen**

Les 1: Sparen - Samen Werken

Voer met de leerling een kort gesprekje over sparen. Veel kinderen krijgen elke week zakgeld. Zo kun je flink sparen voor een verjaarscadeau, voor je vader of je moeder. Of voor een broertje of zusje.

Krijg je wel eens iets toegestopt van je Opa of Oma?

Waar geef jij je zakgeld aan uit?

1-5 Laat de leerling hardop werken.

In deze opgave wordt gebruikgemaakt van de (bijna) lege getallenlijn.

Als dit nog problemen oplevert, kan ook gebruik worden gemaakt van de meer voorgestructureerde getallenlijn of de kralenketting.

Stimuleer het maken van sprongen. Dit kan eventueel ook door een mondelinge oefening met de kinderen te doen.

Bespreek de opgaven totdat de leerling het zelfstandig kan.

6 - 12 In deze opgaven wordt de getallenlijn niet meer aangeboden.

Als dit nog te onduidelijk is voor de leerling, kunt u de getallenlijn tekenen en de leerling daarop laten werken.

Of de leerling tekent die zelf op een kladblaadje.

Les 2: Springen - Zelfstandig Werken

In deze les wordt eerst de lege getallenlijn nog als ondersteuning gegeven. Naderhand blijft die achterwege.

► **Les 3: Ties helpt mee**

► **Les 4: Waar ligt het?**

► **Les 5: Ballonnen**

categorie

tellen en ordenen

aspect

vergelijken en ordenen:

plaatsen van getallen op de getallenlijn

en aangeven tussen welke tientallen

een getal ligt

voorbeeld

waar hangen de jassen?

tussen welke tientallen ligt 23?

Toets E4

In *Toets E4* gaat het bij *vergelijken en ordenen* onder meer om het plaatsen van getallen op de getallenlijn en om het aangeven tussen welk tientallen een getal ligt.

Uitwerking

Tellen en ordenen - *vergelijken en ordenen* is uitgewerkt in

Samen Werken - **Les 3: Ties helpt mee**

Zelfstandig Werken - **Les 4: Waar ligt het?**

Zelfstandig werken - **Les 5: Ballonnen**

Les 3: Ties helpt mee - Samen Werken

Als je naar een voorstelling gaat, kun je jas soms zelf ophangen. Maar heel vaak moet je je jas in de garderobe ophangen en krijg je een nummertje. Dat moet je goed bewaren en aan het einde van de voorstelling geven aan de garderobemedewerker of garderobejuffrouw. Die zoekt dan je jas weer op. Natuurlijk hangen die jassen niet zo maar dwars door elkaar. In de nummering zit een systeem.

1-2 De leerling moet de jassen aan de juiste haak hangen.

Ga met de leerling na hoe hij dit doet. Laat de leerling daarbij hardop werken, zodat u hoort wat hij denkt.

Telt hij van nul tot het bepaalde getal of weet hij al ongeveer waar het getal ligt?

3 De leerling moet aangeven tussen welke twee tientallen een getal ligt.

Levert dit moeilijkheden op, dan kan hij gebruikmaken van de getallenlijn.

4 Op de getallenlijn staan alleen de tientallen aangegeven. De éénstructuur tussen de tientallen is weggelaten. De leerling moet nu schatten waar het getal ligt.

Is dit nog te moeilijk, dan kunt u de getallenlijn voorzien van de vijf-streepjes, of zelfs van de één-streepjes. Of de leerling kan die streepjes zelf tekenen.

5 Nu ontbreken ook de tientallen op de getallenlijn. Maar de streepjes daarvan zijn wel gegeven. Laat de leerling die tientallen er eventueel eerst bij schrijven.

Les 4: Waar ligt het? - Zelfstandig Werken

In opgave 3 wordt de lege getallenlijn aangeboden. Er worden slechts weinig steunpunten gegeven.

Wanneer dit problemen oplevert, kan de leerling er eerst een meer gestructureerde getallenlijn van maken.

Les 5: Ballonnen - Zelfstandig Werken

Deze les biedt een samenvatting van alle rekenaspecten, die in de lessen 1- 4 zijn aangeboden.

► Les 6: Kaarsen maken

► Les 7: Samen delen

categorie
structureren

aspect
splitsen: splitsen in
hele tientallen

voorbeeld
 $70 = 40 + \dots$
 $60 = \dots + 20$

Toets E4

In Toets E4 gaat het bij *Structureren* om *splitsen*. Daarbij worden onder meer hele tientallen gesplitst.

Uitwerking

Structureren - splitsen in hele tientallen is uitgewerkt in

Samen Werken - **Les 6: Kaarsen maken**

Zelfstandig Werken - **Les 7: Samen delen**

Les 6: Kaarsen maken - Samen Werken

Houd een inleidend gesprekje over hoe (handmatig) kaarsen gemaakt worden. De leerling heeft mogelijk wel eens gezien hoe dan een lange lont in vloeibare was of een andere wasachtige substantie gedompeld wordt. Dat wordt een groot aantal keren herhaald, zodat de kaars de goede dikte krijgt. Die kaarsen worden soms niet verpakt, maar opgehangen in de winkel.

In kaarsfabrieken worden de kaarsen wel verpakt. Soms is dat in dozen van 10 stuks.

1 Hier kan de leerling de kaarsen tellen; het zijn er 10 per doos.

2 -3 Stimuleer het tellen in sprongen van 10: 10 - 20 - 30, enz.

Benadruk dat 2 dozen betekent: 2 dozen met elk 10 kaarsen.

4-5 In opgave 3 is het aantal dozen gegeven en moet de leerling het aantal kaarsen noteren. In opgave 4 gaat het precies om het omgekeerde. De leerling kan die dozen hier tekenen.

5 Opgave 5 geeft eerst nog het aantal dozen. Daarna kan de leerling volstaan met het noteren van het aantal kaarsen.

6-7 Hier wordt duidelijk waar de voorgaande oefeningen naar toe leiden: het splitsen van tientallen. Eerst nog in de bekende splitsnotatie. Daarna als opgaven zonder context.

Les 7: Samen delen - Zelfstandig Werken

In de eerste opgaven zijn de knikkers nog wel te tellen. Maar het gaat erom dat de leerling probeert te tellen met tientallen.

► Les 8: In de speelgoedwinkel

► Les 9: Maaïke Tierelier

► Les 10: Hout sprokkelen

categorie
structureren

aspect

samenstellen en splitsen:

samenstellen van een getal door samenneming

van tientallen en eenheden,

splitsen in tientallen en eenheden

voorbeeld

$58 = \dots + \dots$

$68 = \dots + 60$

$80 + 5 = \dots$

Toets E4

In Toets E4 gaat het bij *Structureren* om *splitsen*. Daarbij worden onder meer hele tientallen gesplitst.

Uitwerking

Structureren - splitsen is uitgewerkt in

Samen Werken - Les 8 : In de speelgoedwinkel

Zelfstandig Werken - Les 9 : Maaïke Tierelier

Zelfstandig Werken - Les 10 : Hout sprokkelen

Materiaal

Namaak eurobiljetten en -munten

Les 8: In de speelgoedwinkel - Samen Werken

De les begint met de situatie dat kinderen zich staan te vergapen voor een speelgoedwinkelatalage. Wat zien ze er een prachtige dingen!

Maar hebben ze wel genoeg geld om te kopen wat ze mooi vinden?

- 1 Laat de leerling weer hardop werken. Vraag even na of hij weet hoeveel losse euro's er in een 10-eurobiljet gaan.
Stimuleer het tellen in tientallen.
- 2 Merkt de leerling dat dit dezelfde opgave is als opgave 1? Maar dan zonder biljetten en losse euro's. Laat de leerling eventueel de getallen uitsplitsen op die manier.
Dus 54 euro = 5 biljetten van 10 euro en nog 4 losse euro-munten. Laat de leerling die getallen ook daadwerkelijk leggen met de munten en bankbiljetten.
- 3 De kinderen gaan nu hun speelgoed kopen.
De leerling telt het geld en kleurt het artikel dat daarbij hoort. Eventueel kan het speelgoedgeld hierbij weer worden gebruikt om de bedragen na te leggen.
Stimuleer zo nodig het tellen in tienten: 10 -20 -30, enzovoort.

Les 9: Maaïke Tierelier - Zelfstandig Werken

In deze les worden de tientallen en eenheden gevisualiseerd met behulp van een plattegrond met 10 rijen van elk 10 stoelen. In de laatste oefening ontbreekt deze visuele steun.

Les 10: Hout sprokkelen - Zelfstandig Werken

Deze les vormt een samenvatting van de leerstof die in de lessen 5-9 aan de orde is gekomen.

► **Les 11: Op het postkantoor**

► **Les 12: Opa is 65 jaar!**

<i>categorie</i>	<i>aspect</i>	<i>voorbeeld</i>
bewerkingen	optellen, waarbij de uitkomst niet groter is dan 100	Ron is 11 jaar. Over 15 jaar is hij...

Toets E4

In *Toets E4* gaat het bij *Bewerkingen - optellen* in eerste instantie om optellen, waarbij de uitkomst niet groter is dan 100.

Uitwerking

Bewerkingen - optellen is uitgewerkt in

Samen Werken - **Les 11: Op het postkantoor**

Zelfstandig Werken - **Les 12: Opa is 65 jaar!**

Les 11: Op het postkantoor - *Samen Werken*

Als je een brief, een briefkaart of een pakje verstuurt, dan moet je er postzegels opplakken. Daarmee betaal je als afzender voor het bezorgen van de post bij de geadresseerde. Jonge kinderen versturen zelf maar zelden post. Maar ze mogen hun vader of moeder soms helpen om er postzegels op te plakken en dan moet de frankering wel voldoende zijn.

De postbode moet al die brieven rondbrengen. Daarvoor moet hij ze eerst sorteren: op loopvolgorde leggen. Daar gaat opgave 3 over. Postbodes hebben vaak heel veel brieven rond te brengen. Dat zie je aan de uitpuilende fietstassen van de postbode.

1 Laat de leerling sprongen maken op de lege getallenlijn. De eerste opgave is nog voorgedaan, de volgende kan hij zelf tekenen. Laat de leerling daarbij hardop werken.

Klopt de frankering?

2-3 Sommige leerlingen maken veel kleine sprongen op de lege getallenlijn. Vraag dan of ze ook in een keer grotere sprongen kunnen maken.

Les 12: Opa is 65 jaar! - *Zelfstandig Werken*

In deze les wordt geen gebruik gemaakt meer van de getallenlijn. Maar de leerling kan die op een kladblaadje natuurlijk zelf tekenen.

- ▶ **Les 13: Nummerborden**
- ▶ **Les 14: Het tv-spel**
- ▶ **Les 15: De basketbalvereniging**

<i>categorie</i>	<i>aspect</i>	<i>voorbeeld</i>
bewerkingen	optellen in contexten, waarbij de uitkomst niet groter is dan 100	Bij een wedstrijd zijn 57 supporters van de eigen club. En 24 van de gasten. Hoeveel is dat samen?

Toets E4

In *Toets E4* gaat het bij *Bewerkingen - optellen* onder meer om optellen in contexten, waarbij de uitkomst niet groter is dan 100.

Uitwerking

Bewerkingen - optellen is uitgewerkt in

Samen Werken - **Les 13: Nummerborden**

Zelfstandig Werken - **Les 14: Het tv-spel**

Zelfstandig Werken - **Les 14: De basketbalvereniging**

Les 13: Nummerborden - *Samen Werken*

Sommige mensen sparen old-timers. Een mooie, maar ook dure hobby. Maar voor de echte liefhebber bestaat er niets mooiers dan zo'n ouderwetse auto die soepel rijdt en fraai glimt. Er zijn allerlei verenigingen van. Soms zie je dat zo'n club een tourrit organiseert. En vol bewondering staan de mensen langs de kant dan te kijken.

Ook de moeder van Sicco uit les 13 is dol op oude auto's. Maar haar hobby is wat minder prijzig; ze spaart alleen oude nummerborden.

1 Laat de leerling gebruikmaken van de lege getallenlijn om de sommen op te lossen.

Probeer hem grote sprongen te laten maken.

Vraag bijvoorbeeld: Kun je in een keer een grotere sprong maken? Hoe groot is die sprong dan?

2 Hierbij wordt de getallenlijn opzettelijk niet meer als ondersteuning gegeven.

Les 14: Het tv-spel - *Zelfstandig Werken*

Deze les heeft dezelfde structuur als de vorige. Bij oefening 2 en 3 ontbreekt de getallenlijn. De leerling kan die voor zichzelf op een kladblaadje tekenen.

Les 15: De basketbalvereniging - *Zelfstandig Werken*

In deze les worden enkele woorden gebruikt die sommige leerlingen mogelijk wat moeite geven met lezen: basketbalvereniging, supporters, supportersgroep, tribune, secretaris.

In deze les wordt de getallenlijn niet meer aangeboden. Maar dat zal voor de meeste leerlingen geen moeite meer geven. Zeker niet als ze op een kladblaadje zelf de getallenlijn tekenen.

► **Les 16: Hoeveel moet je gooien?**

► **Les 17: Lekker lezen**

► **Les 18: Knikkertijd**

► **Les 19: Een dure smaak**

► **Les 20: Het scholentoernooi**

categorie
bewerkingen

aspect
aftrekken, waarbij het aftrektal
niet groter is dan 100

voorbeeld
Lars koopt schoenen van € 90,-
Max koopt schoenen van € 49,-
Hoeveel duurder zijn de schoenen van Lars?
 $50 - 26 = \dots$

Toets E4

In *Toets E4* gaat het bij *Bewerkingen - aftrekken* om

- aftrekken, waarbij het aftrektal niet groter is dan 100
- het toepassen van dat aftrekken in contexten

Uitwerking

Bewerkingen - aftrekken is uitgewerkt in

Samen Werken - **Les 16: Een dure smaak**

Samen Werken - **Les 17: Lekker lezen**

Zelfstandig werken - **Les 18: Knikkertijd**

Zelfstandig werken - **Les 19: Een dure smaak**

Zelfstandig werken - **Les 20: Het scholentoernooi**

Les 16: Een dure smaak - Samen Werken

- 1 Het bordspel is een 'geconcretiseerde' getallenlijn.

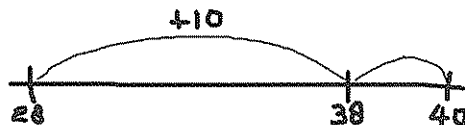
Laat de kinderen stappen maken op het bord en daag ze uit om verkort te tellen, om dus grote sprongen te maken.

- 2 Teken

Vraag (papa) aan de kinderen welke sprong ze in een keer kunnen maken, bijvoorbeeld 10.

Teken die sprong en maak een aanzet tot:

Hoeveel is het nog tot de 40?

- 3 Laat de kinderen de sprongen tekenen.

- 4-5 De kinderen kunnen op een kladpapiertje de getallenlijn tekenen en gebruiken.

Les 17: Lekker lezen - Samen Werken

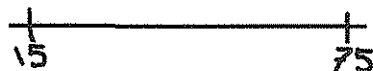
- 1 Doe de eerste som samen met de leerling.

Teken een lege getallenlijn.

Vraag welke getallen we al weten.

Hoeveel bladzijden heeft het boek? (Teken 75 op de getallenlijn.)

Waar is de juf? (Teken 15 op de getallenlijn.)

Welke sprong(en) kunnen we maken?

Teken de verschillende oplossingsmanieren.

Laat de leerling bij het volgende boek zelf de lege getallenlijn tekenen. Maakt hij nu zelf de goede sprongen?

- 2 Wijs het kind op de mogelijkheid om gebruik te maken van de lege getallenlijn.

Les 18: Knikkertijd - Zelfstandig Werken

In deze les gaat het om *Aftrekken - eraf halen*. Natuurlijk kan de leerling wel een kladblaadje gebruiken om de getallenlijnen te tekenen. Waarschijnlijk heeft hij daar nu geen moeite meer mee en kan hij de les zelfstandig verwerken.

Les 19: Een dure smaak - Zelfstandig Werken

In deze les gaat het om het: *Aftrekken - verschil bepalen*.

Les 20: Het scholentoernooi - Zelfstandig Werken

In deze les gaat het om het: *Aftrekken - verschil bepalen*.

► Les 21: Gemene drankjes

► Les 22: Spaarweek

<i>categorie</i>	<i>aspect</i>	<i>voorbeeld</i>
bewerkingen	vermenigvuldigen: herkennen van een vermenigvuldiging, en uitvoeren van vermenigvuldigingen met de tafels van 2, 4, 5 en 10	3 potjes met elk 2 muggenpootjes $2 + \dots + \dots = \dots$ $3 \times \dots = \dots$

Toets E4

In *Toets E4* gaat het bij *Bewerkingen - vermenigvuldigen* onder meer om het herkennen van vermenigvuldigingen met de tafels van 2, 4, 5 en 10 en het uitvoeren van de daarbij behorende bewerkingen.

Uitwerking

Bewerkingen - vermenigvuldigen is uitgewerkt in

Samen Werken - **Les 21: Gemene drankjes**

Zelfstandig Werken - **Les 22: Spaarweek**

Les 21: Gemene drankjes - Samen Werken

- 1 Het doel van de eerste opdracht is dat leerling in de opgave de vermenigvuldiging herkent en deze kan verwoorden. Het is van belang dat de leerling ziet dat de basis van vermenigvuldigen wordt gevormd door herhaald optellen. Bespreek de eerste opdracht met de leerling.
Maak de opgaven samen totdat de leerling de bedoeling heeft begrepen. Het gaat vrijwel alleen over opgaven met de tafel van twee. Maar ook de tafel van 4 en van 5 komen voor.
Gebruik voor de vermenigvuldigingen de lege getallenlijn.
Laat de leerling daarop laten zien hoe hij de vermenigvuldigingen kan uitrekenen. Structureer eventueel eerst zelf de getallenlijn en laat de leerling daarop de sprongen aantekenen.
- 2 Deze opgave laat vermenigvuldigen met de tafels van 2, 4, 5 en 10.

Les 22: Spaarweek - Zelfstandig Werken

Deze les laat verder oefenen met de tafels van 2, 5 en 10.

► Les 23: Doelschieten

► Les 24: Smullen maar!

► Les 25: De fietsvierdaagse

categorie

bewerkingen

aspect

vermenigvuldigen:

herkennen van een vermenigvuldiging,

en uitvoeren van vermenigvuldigingen

met de tafels van 2, 3, 4, 5 en 10

voorbeeld

met 3 ballen steeds 4 punten scoren is

samen punten

$4 + 4 + 4 = \dots$

$3 \times 4 = \dots$

Toets E4

In Toets E4 gaat het bij *Bewerkingen - vermenigvuldigen* om het herkennen van vermenigvuldigingen en het uitvoeren van de daarbij behorende bewerkingen.

Uitwerking

Bewerkingen - vermenigvuldigen is uitgewerkt in

Samen Werken - Les 23: Doelschieten

Zelfstandig Werken - Les 24: Smullen maar!

Zelfstandig Werken - Les 25: De fietsvierdaagse

Les 23: Doelschieten - Samen Werken

Misschien kent de leerling dit doelschietspel niet. Het heeft wel wat weg van sjoelen, waarbij elk vak immers ook een verschillende waarde heeft.

- 1 Voer een gesprekje met de leerling over dit spel en hoe de score werkt. Leg de tabel uit.

Vraag: 'Er worden 3 ballen door het gat met 4 punten geschoten.

Hoeveel punten zijn dat bij elkaar?'

$$4 + 4 + 4 = 3 \times 4 = \dots$$

De leerling moet de optelsom en de keersom formuleren en kan de opgave op de lege getallenlijn tekenen en uitrekenen.

Wanneer dit nog te moeilijk is, kunt u teruggrijpen naar een meer voorgestructureerde getallenlijn.

- 2 Bij deze opgave is de uitkomst gegeven. De kinderen moeten een gedeelte van de opgave invullen.

Verwoord dit ook duidelijk naar de leerling:

- 'Hoeveel keer moet je 4 schieten om 20 te krijgen?

Laat de leerling in sprongen van 4 naar de 20 springen.

- Hoeveel sprongen heb je gemaakt? Dus hoeveel ballen zijn er in het gat geschoten?

Klopt dus de opgave $\dots \times 4 = 20$?

Les 24: Smullen maar! - Zelfstandig Werken

In deze les gaat het om vermenigvuldigingen met de tafels van 1, 2, 3, 4, 5 en 10.

Les 25: De fietsvierdaagse - Zelfstandig Werken

In deze les gaat het om vermenigvuldigingen met de tafels van 2, 3, 4, 5 en 10. De vermenigvuldigingen worden op de getallenlijn zichtbaar gemaakt.

- **Les 26: Naar de schoolarts**
- **Les 27: Projecten in de klas**
- **Les 28: Daphne en Daan**

categorie

meten, tijd en geld

aspect

meten:

aflezen van een weging,

meten met liniaal

tijd: aflezen en noteren van kloktijden

voorbeeld

een weegschaal aflezen

met een liniaal een plantje meten

teken de wijzers op de klok: vijf over half 1

Toets E4

In *Toets E4* gaat het bij *Metten, tijd en geld* om

- aflezen van een weging
- notie van maten
- meten met een liniaal
- plattegronden
- klokkijken

Materiaal

een personenweegschaal

Uitwerking

Metten, tijd en geld - meten en tijd is uitgewerkt in

Samen Werken - **Les 26: Naar de schoolarts**

Zelfstandig Werken - **Les 27: Projecten in de klas**

Zelfstandig Werken - **Les 28: Daphne en Daan**

Les 26: Naar de schoolarts - Samen Werken

Veel leerlingen hebben thuis een personenweegschaal, maar bij menige leerling zal deze ontbreken. Daarom zou het plezierig zijn wanneer de leerling bij deze les over een echte personenweegschaal zou kunnen beschikken.

1 Laat de leerling op de weegschaal staan. Weet hij wat hij weegt? Waaraan ziet hij dat?

Ga in op punten als:

- Hoe kun je zien hoeveel iemand weegt? (Bespreek de pijl, de rode streep of iets dergelijks; datgene wat het gewicht aangeeft.)
- Wat betekenen die andere streepjes?
- Tussen welke getallen staat de wijzer? (bijvoorbeeld tussen 35 en 40)
- Wat zou hierna komen, wat staat ervoor? (respectievelijk 45 en 30)
- Tot hoe ver zou de weegschaal gaan? (tot omstreeks 120 kg)
- Waarom tot daar?
- Waar begint de weegschaal? (Bij 0)

Opgave 1 is verder een oefening in het aflezen van de wegingen.

2 Wat gebeurt er als 2 kinderen op de weegschaal gaan staan?

Zijn die samen zwaarder of lichter dan 1 kind?

3 Nu moet de leerling uitrekenen hoeveel 2 kinderen samen wegen.

- Wat gebeurt er met het streepje op de weegschaal wanneer 2 kinderen samen op de weegschaal gaan staan?
- Kun je uitrekenen waar de weegschaal dan op staat?
- Hoe doe je dat?
- Tussen welke twee getallen is dat op de weegschaal?
- Welke getallen moet je dus invullen op de weegschaal?

Les 27: Projecten in de klas - Zelfstandig Werken

Deze les gaat in op het meten met een liniaal. De lengte en hoogte van de vissen en plantjes zijn af te lezen met behulp van een liniaal. Bij oefening 3 wordt gevraagd een overzichtje van de plant-metingen te maken.

Les 28: Daphne en Daan - Zelfstandig Werken

In deze les gaat het om het aflezen van kloktijden tot op 5 minuten nauwkeurig. En om het zelf noteren van kloktijden op een klok tot op 5 minuten nauwkeurig.

Er wordt geen aparte instructie aangeboden. Het gaat om extra oefenen.

► Les 29: De euromachine

► Les 30: De kleuterklas

categorie

meten, tijd en geld

aspect

geld:

terug krijgen, tekort komen, gepast betalen

meten: plattegronden

voorbeeld

klopt het wisselen wel?

bouwsels van blokken aflezen

Toets E4

In *Toets E4* gaat het bij *Metten, tijd en geld* onder meer om

Geld: terug krijgen, tekort komen en gepast betalen

Metten: plattegronden

Materiaal

Namaakgeld

Uitwerking

Metten, tijd en geld - *metten en tijd* is uitgewerkt in

Samen Werken - **Les 29: De euromachine**

Zelfstandig Werken - **Les 30: De kleuterklas**

Les 29: De euromachine - *Samen Werken*

Vraag aan de kinderen hoeveel euro-centen er in 1 euro gaan (100 eurocenten).

De kinderen kunnen het namaakgeld op tafel leggen en door bijschuiven en wegleggen uitrekenen wat er te veel of te kort is. Doe met de leerling enkele opgaven tot het de leerling duidelijk wat hij moet doen.

Les 30: De kleuterklas - *Zelfstandig Werken*

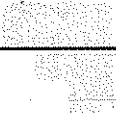
Deze les geeft plattegronden, eerst tweedimensionaal. Daarna in drie dimensies.

Er zit een duidelijke opbouw in, zodat de leerling deze les waarschijnlijk zelfstandig kan verwerken.

Aantekeningen

10/10/2010 10:00 AM

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

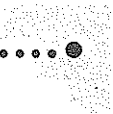
17

18

19

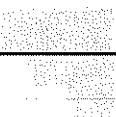
20

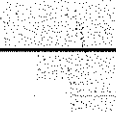

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000

Rekenmakers E4

Antwoorden

Auteurs

Marielle van der Borgh

Janneke Huizing

Annelies Jacobsen

Michelle Kraak

Henk van der Velde

Hans Vermeer

Magda van der Wulp

Coördinatie

Nico van Beusekom

Illustraties

Egbert Koopmans

Bekadidact

stenvertblok

Rekenmarkering

Toelichting en Antwoorden
ISBN 90 262 2395 1

© 2001
Uitgeverij Bekadidact, Baarn
ISBN 90 262 2394 3
eerste druk, tweede oplage

Basisvormgeving
LS Ontwerpers bno, Groningen

Omslag
Metamorfose ontwerpers BNO,
Deventer

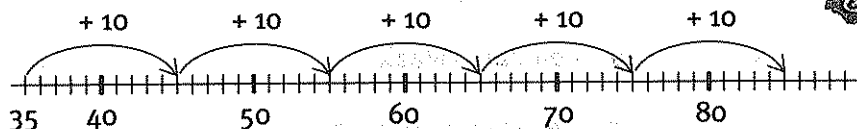
Vormgeving
Aigu Ontwerpstudio bno, Dronten

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

	1 Sparen	4		17 Lekker lezen	36
	2 Springen	6		18 Knikkertijd	38
	3 Ties helpt mee	8		19 Een dure smaak	40
	4 Waar ligt het?	10		20 Het scholentournooi	42
	5 Ballonnen	12		21 Spaarweek	44
	6 Kaarsen maken	14		22 Gemene drankjes	46
	7 Samen delen	16		23 Doelschieten	48
	8 In de speelgoedwinkel	18		24 Smullen maar	50
	9 Maaïke Tierelier	20		25 De fietsvierdaagse	52
	10 Hout sprokkelen	22		26 Naar de schoolarts	54
	11 Op het postkantoor	24		27 Projecten in de klas	56
	12 Opa is 65 jaar!	26		28 Daphne en Daan	58
	13 Nummerborden	28		29 De euromachine	60
	14 Het tv-spel	30		30 De kleuterklas	62
	15 De basketbalvereniging	32		Hoe ver ben je?	64
	16 Hoeveel moet je gooien?	34			

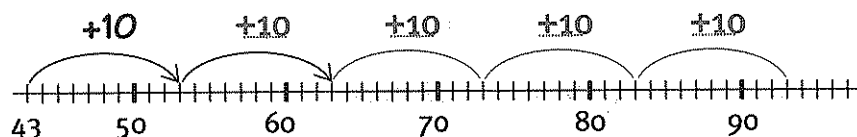

- 1 Saïd heeft een grote spaarpot. Daarin zit al 35 euro. Iedere week krijgt hij 10 euro. Hoeveel heeft hij na 5 weken?

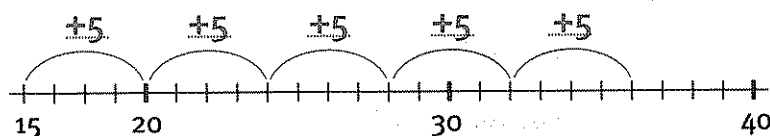
Na 5 weken heeft hij 85 euro gespaard.

- 2 In Noors spaarpot zit 43 euro. Iedere week krijgt zij 10 euro.

Na 5 weken heeft ze 93 euro gespaard.

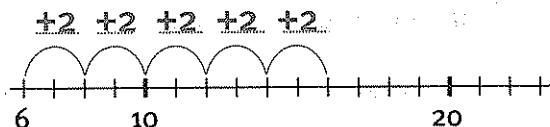
- 3 In Ravi's spaarpot zit 15 euro. Iedere week krijgt ze 5 euro.

Na 5 weken heeft hij 40 euro gespaard.

- 4 In Achims spaarpot zit 6 euro.

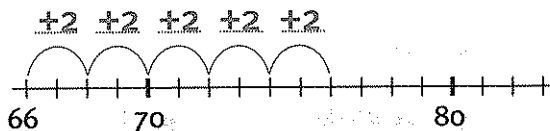
Iedere week krijgt hij 2 euro zakgeld.

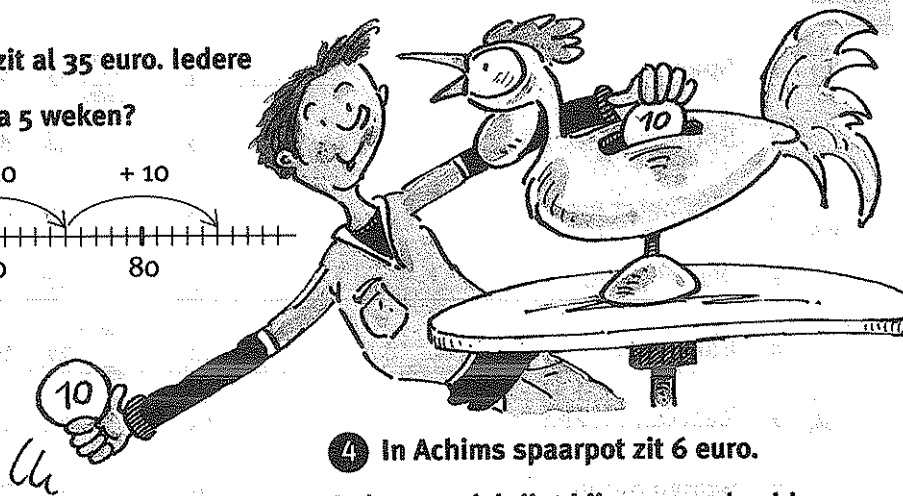
Na 5 weken heeft hij 16 euro gespaard.

- 5 In Wims spaarpot zit 66 euro.

Iedere week krijgt hij 2 euro zakgeld.

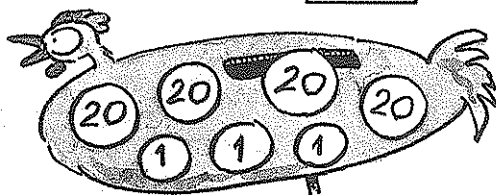
Na 5 weken heeft hij 76 euro gespaard.

6 10 euro per week.

In de spaarpot
zit al 83 euro.

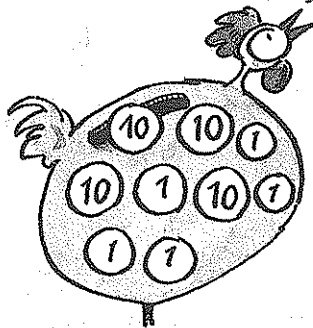
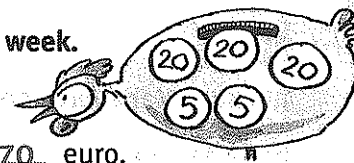
Na 1 week heeft hij 93 euro gespaard.

10 5 euro per week.

Kim heeft al 70 euro.

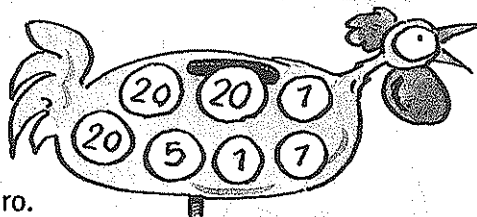
Na 3 weken heeft ze 85 euro gespaard.

7 5 euro per week.

In de spaarpot zit al 45 euro.

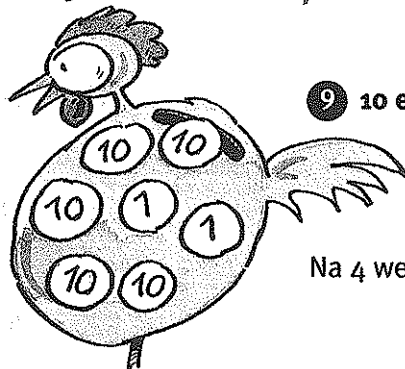
Na 5 weken heeft hij 70 euro gespaard.

8 2 euro per week.

Hanna heeft al 68 euro.

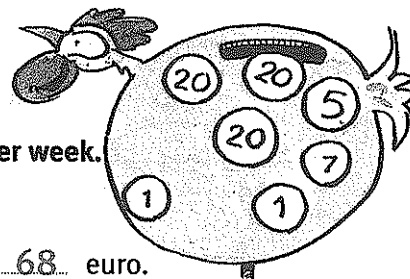
Na 5 weken heeft ze 78 euro gespaard.

9 10 euro per week.

Ron heeft al 52 euro.

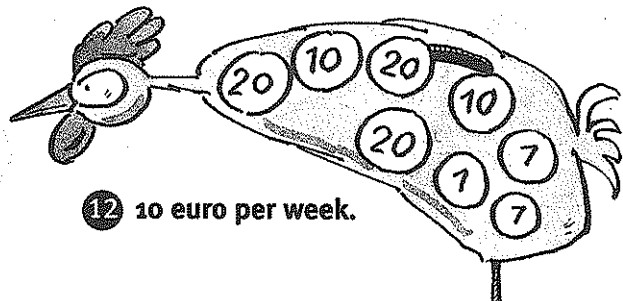
Na 4 weken heeft hij 92 euro gespaard.

11 2 euro per week.

Ton heeft al 68 euro.

Na 6 weken heeft hij 80 euro gespaard.

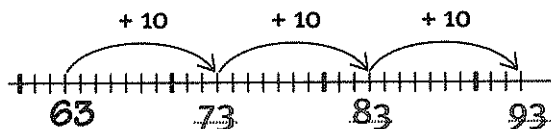
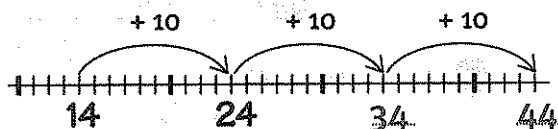
12 10 euro per week.

In Ali's spaarpot zit al 83 euro.

Na 1 week heeft hij 93 euro gespaard.

1

Als Koos Kangoeroe springt, dan is het feest,
hij is dan ook een echt spring-beest!
Hij springt vooruit en ook weer terug,
dat doet hij altijd super vlug.

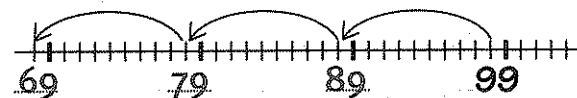
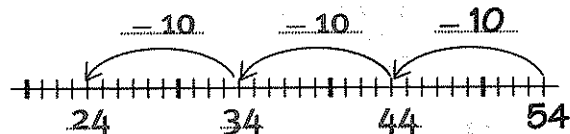
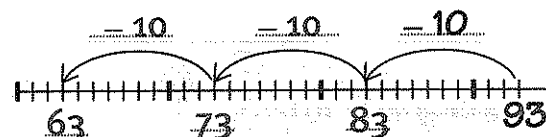
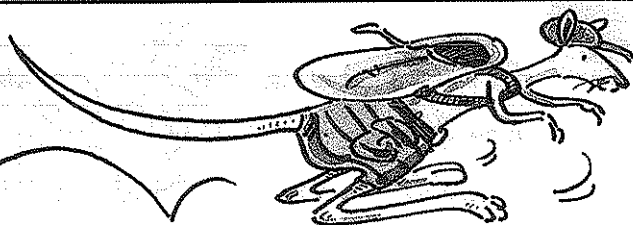
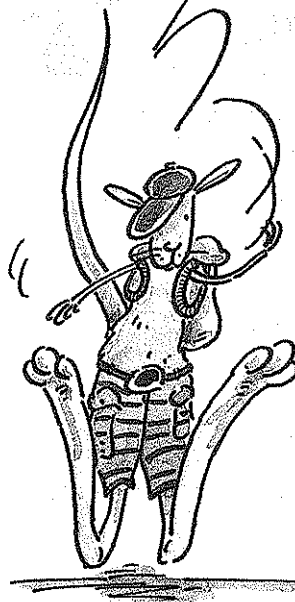

34 · 44 · 54 · 64 · 74

56 · 66 · 76 · 86 · 96

23 · 33 · 43 · 53 · 63

START

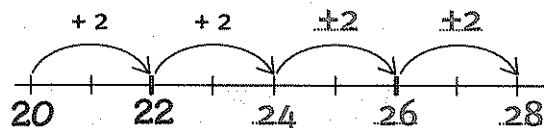

49 · 59 · 69 · 79 · 89

38 · 48 · 58 · 68 · 78

27 · 37 · 47 · 57 · 67

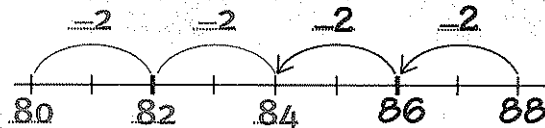
2 Wil je sprongetjes, klein maar fijn,
dan moet je bij Greet, het vlootje zijn.
Telkens maakt ze sprongen van 2
en is daar steeds heel druk mee!

56 - 58 - 60 - 62 - 64

84 - 86 - 88 - 90 - 92

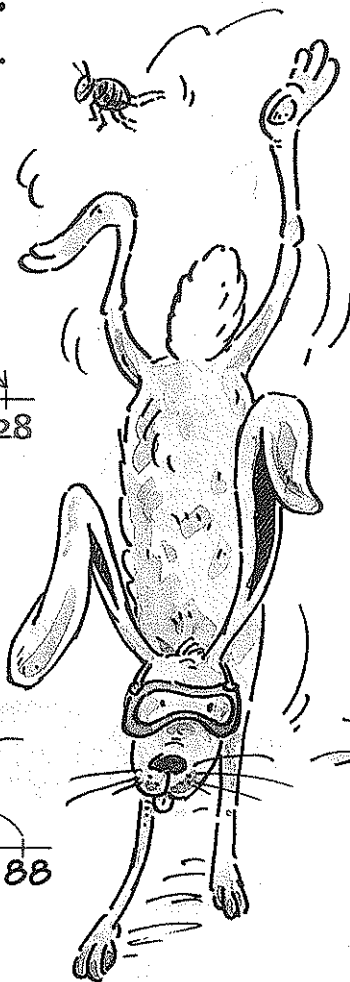
38 - 40 - 42 - 44 - 46

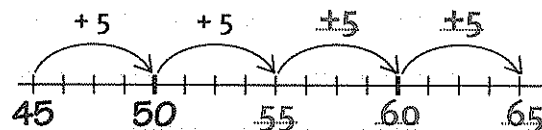
82 - 84 - 86 - 88 - 90

36 - 38 - 40 - 42 - 44

48 - 50 - 52 - 54 - 56

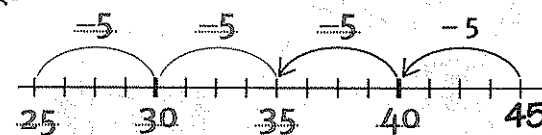
3 Freek de haas is razend snel,
en een vrolijk sprongetje maakt hij wel.
Het liefst maakt hij sprongen van vijf,
dan blijft hij soepel in zijn lijf.

65 - 70 - 75 - 80 - 85

30 - 35 - 40 - 45 - 50

25 - 30 - 35 - 40 - 45

70 - 75 - 80 - 85 - 90

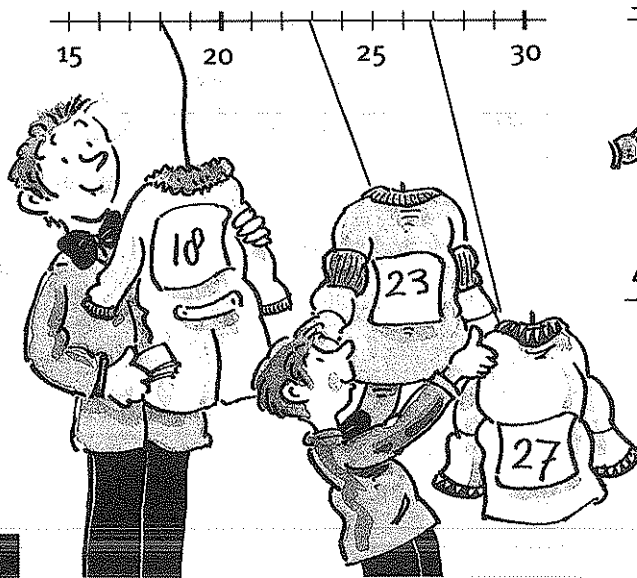
45 - 50 - 55 - 60 - 65

20 - 25 - 30 - 35 - 40

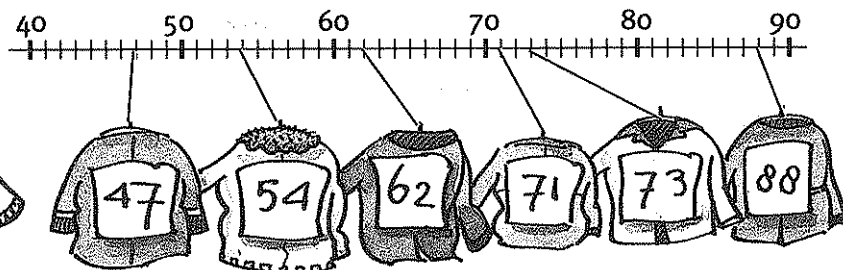
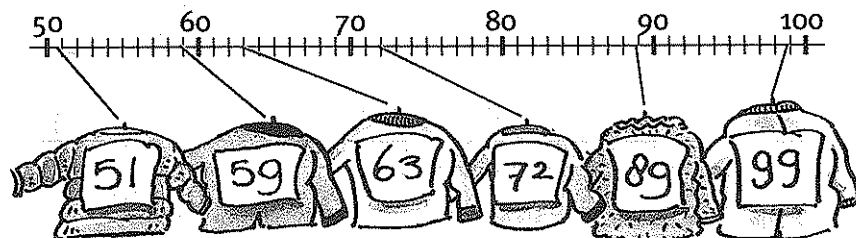
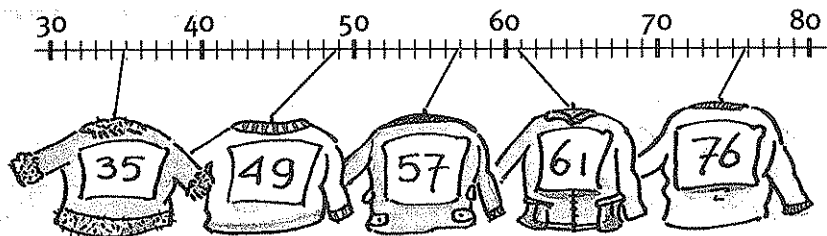
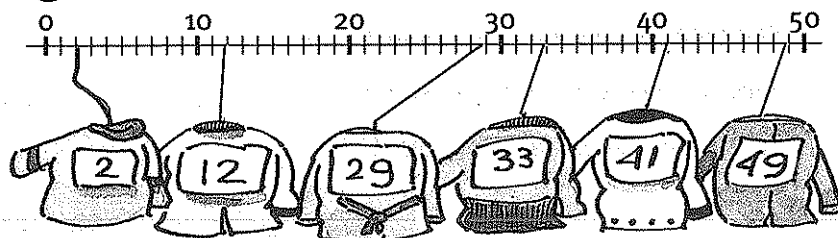

De vader van Ties werkt in de bioscoop.
Iedere middag en avond is het er druk.
Vader Bert helpt vaak bij de kapstokken.
Hij hangt de jassen van de bezoekers op.
Ieder haakje heeft een nummer. De
mensen krijgen een kaartje met dat
nummer erop. Zo kan vader Bert dan
hun jas snel terug vinden. Ties mag op
een middag zijn vader helpen.

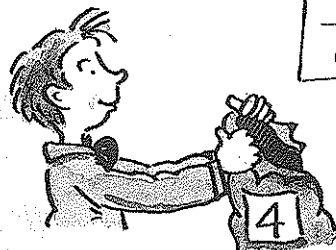
1 Hang de jassen op de goede plaats.

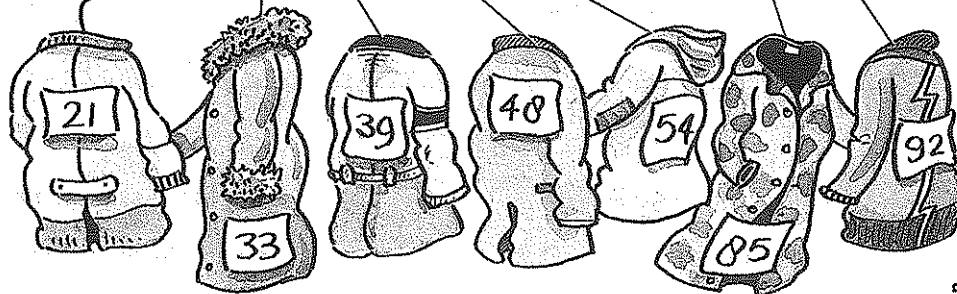
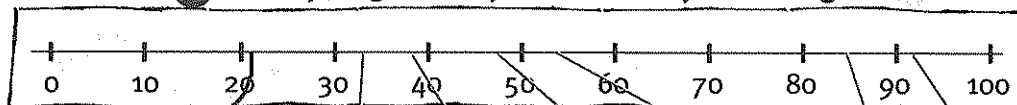
2 Waar moeten de jassen hangen? Teken dat maar.

GARDEROBE

4 Geef op de getallenlijn aan waar de jassen hangen.

3 Na de film komen alle mensen hun jas weer ophalen. Nu moet Ties snel werken. Eerst bedenkt hij tussen welke tientallen een jas hangt. Zo kan hij de jassen sneller vinden.

21 ligt tussen 20 en 30

48 ligt tussen 40 en 50

54 ligt tussen 50 en 60

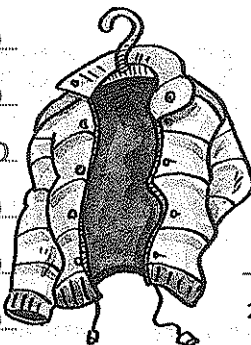
92 ligt tussen 90 en 100

39 ligt tussen 30 en 40

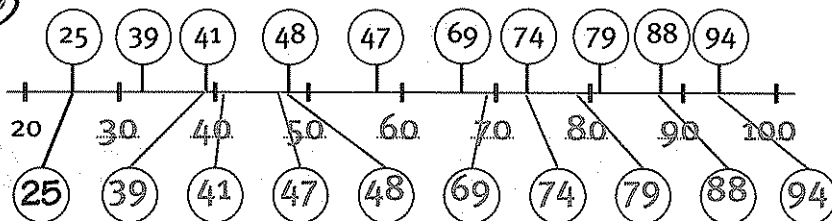
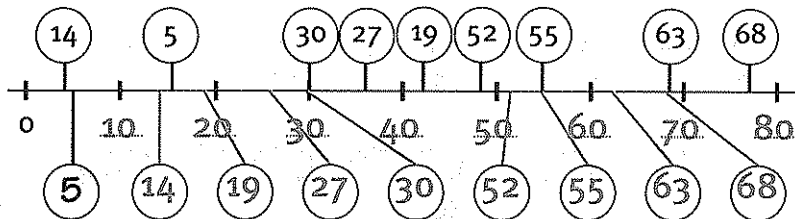
85 ligt tussen 80 en 90

33 ligt tussen 30 en 40

4 ligt tussen 0 en 10

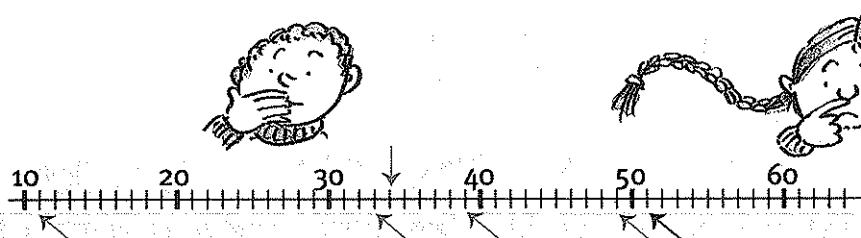

5 De nummertjes kloppen soms niet. Waar moeten ze wel hangen? Teken dat maar en vul in.

Waar ligt het?

- 1 Speel maar mee met meester Joost. Waar ligt het getal 51? Zet daar een pijl. Ga zo door.

51 ligt tussen 50 en 60

33 ligt tussen 30 en 40

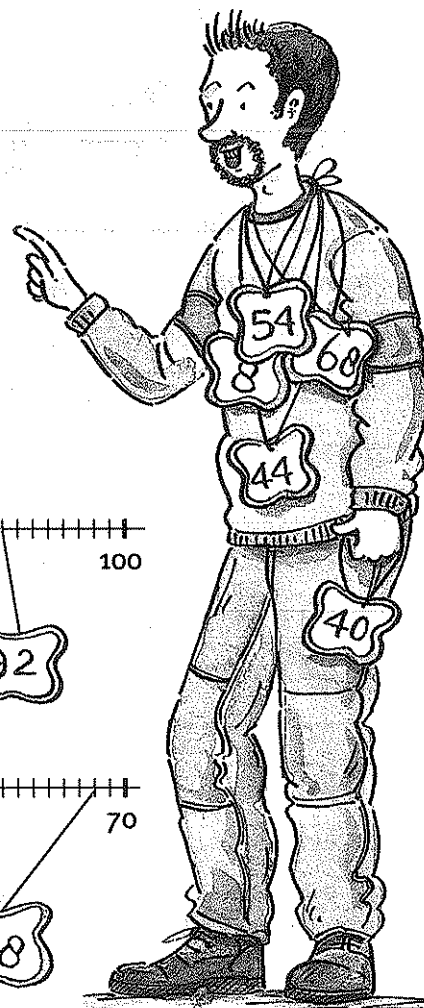
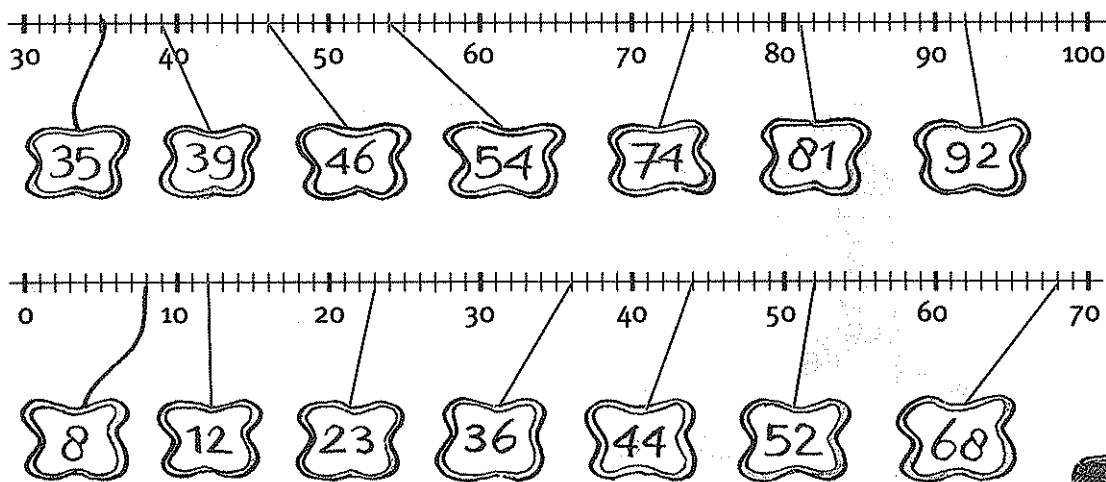
49 ligt tussen 40 en 50

34 ligt tussen 30 en 40

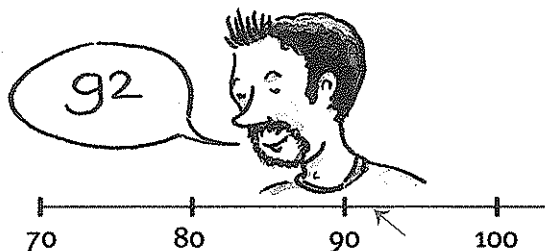
11 ligt tussen 10 en 20

39 ligt tussen 30 en 40

- 2 Hang de kaartjes met een touwtje aan de getallenlijn.

3 Nu maakt meester Joost het moeilijker.

92 ligt tussen 90 en 100

4 Tussen welke tientallen ligt het getal?

35 ligt tussen 30 en 40

54 ligt tussen 50 en 60

59 ligt tussen 50 en 60

68 ligt tussen 60 en 70

74 ligt tussen 70 en 80

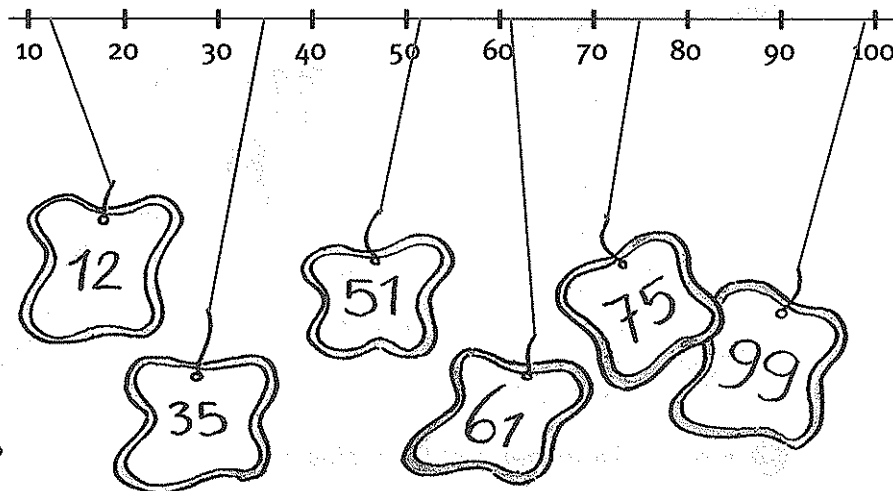
79 ligt tussen 70 en 80

81 ligt tussen 80 en 90

89 ligt tussen 80 en 90

62 ligt tussen 60 en 70

5 Hang de kaartjes met een touwtje aan de getallenlijn.

6 Tussen welke tientallen ligt het getal?

12 ligt tussen 10 en 20

35 ligt tussen 30 en 40

51 ligt tussen 50 en 60

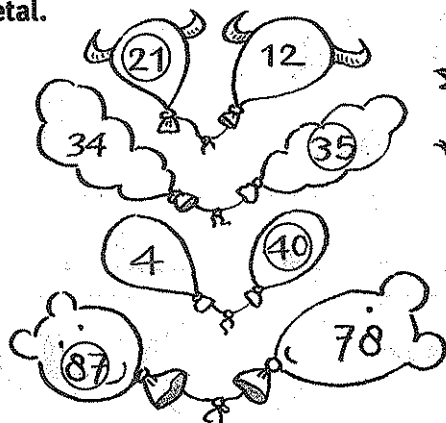
61 ligt tussen 60 en 70

75 ligt tussen 70 en 80

82 ligt tussen 80 en 90

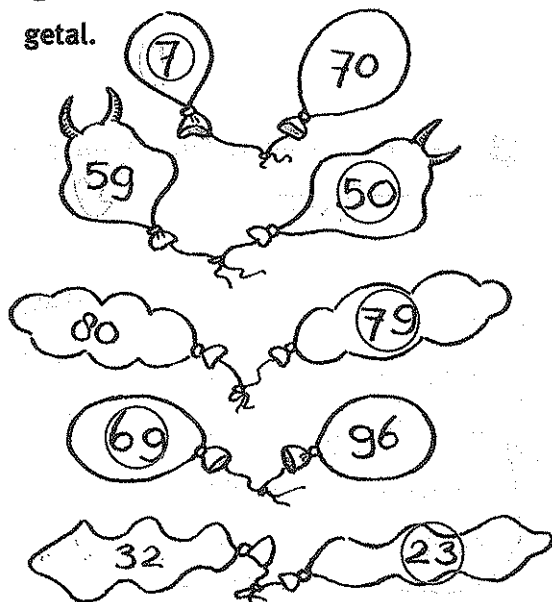
1 Kleur de ballonnen met het grootste

getal.

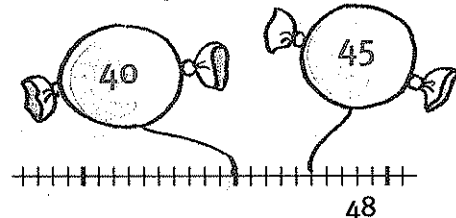
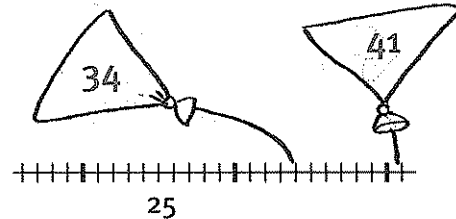
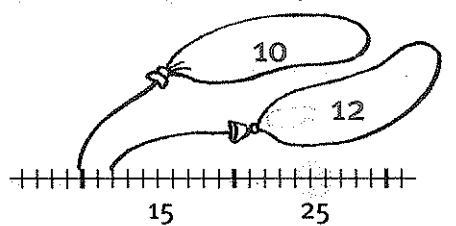
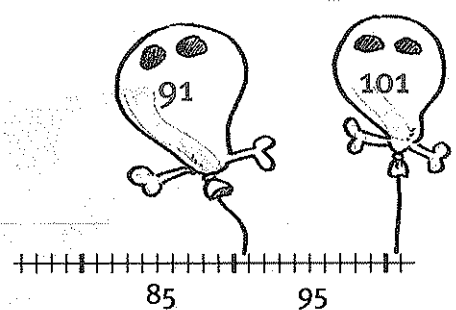
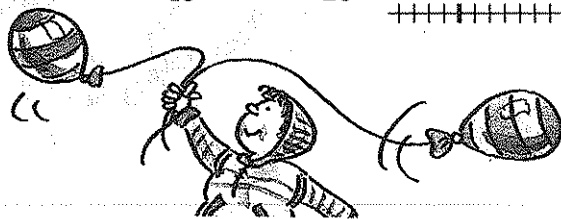
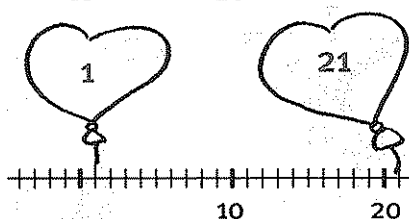
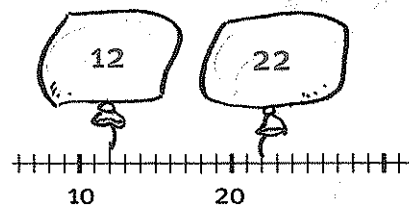
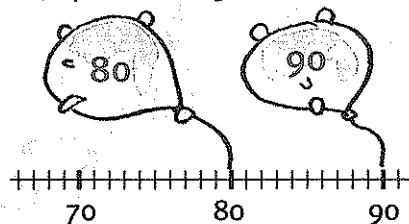
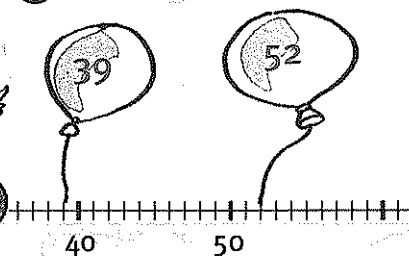

2 Kleur de ballonnen met het kleinste

getal.

3 Welke getallen moeten er op de ballonnen staan?

4 Spring maar mee.

12 - 14 - 16 - 18 - 20
 56 - 58 - 60 - 62 - 64
 55 - 60 - 65 - 70 - 75
 30 - 35 - 40 - 45 - 50
 53 - 63 - 73 - 83 - 93
 39 - 49 - 59 - 69 - 79

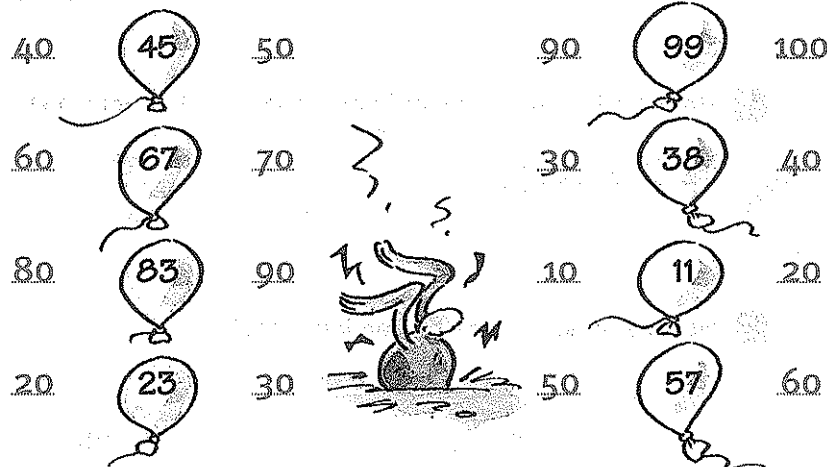
5 Spring eens terug.

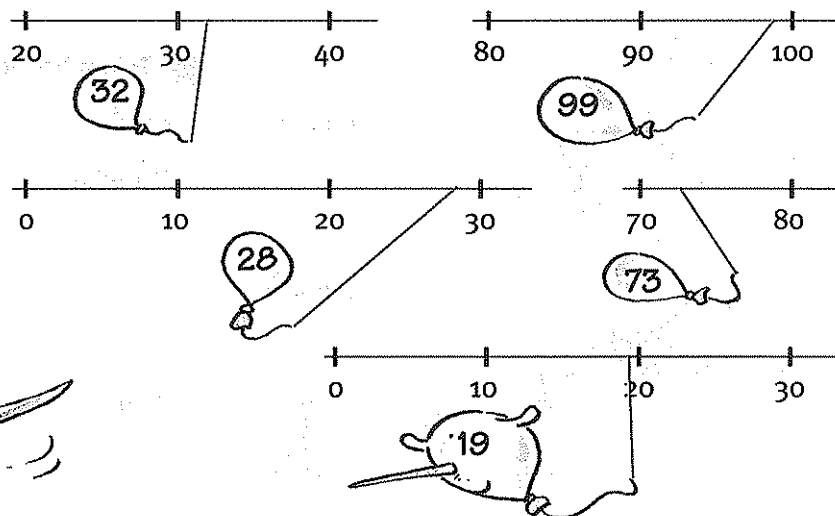
38 - 40 - 42 - 44 - 46
 74 - 76 - 78 - 80 - 82
 35 - 40 - 45 - 50 - 55
 5 - 10 - 15 - 20 - 25
 59 - 69 - 79 - 89 - 99
 26 - 36 - 46 - 56 - 66

6 Tussen welke tientallen horen de ballonnen?

7 Hang de ballonnen maar aan de lijn.

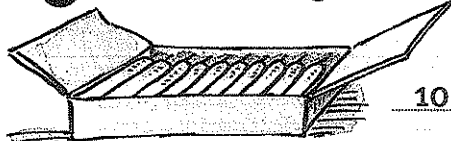

Op school worden kaarsen gemaakt.

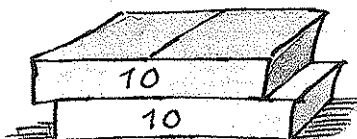
Arjen verpakt ze in een mooie doos.

1 Hoeveel kaarsen gaan er in een doos?

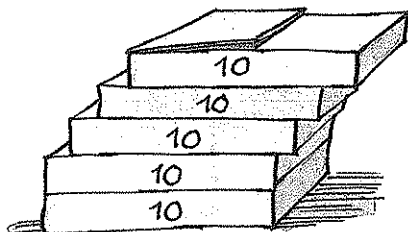

10 kaarsen

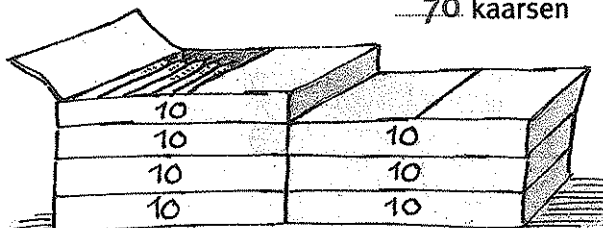
2 Hoeveel kaarsen heeft Arjen ingepakt?

20 kaarsen

50 kaarsen

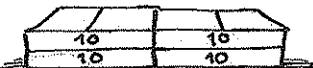
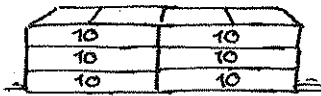

70 kaarsen

3 Arjen pakt de kaarsen in. Andere kinderen verkopen de kaarsen.

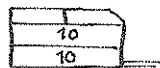
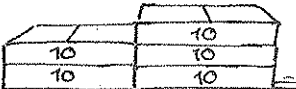
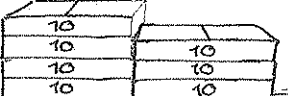
Samen verdienen ze geld. En van het geld gaan ze op schoolreis!

Hoeveel verkopen de kinderen op maandag?

naam	aantal dozen	totaal
Murat		30
Ton		40
Klaartje		60

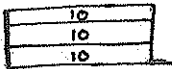
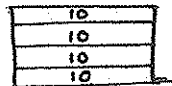
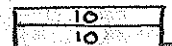
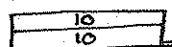
4 Teken hoeveel dozen de kinderen verkopen op maandag?

naam	aantal dozen	totaal
Marieke		20
Ron		50
Ramzi		70

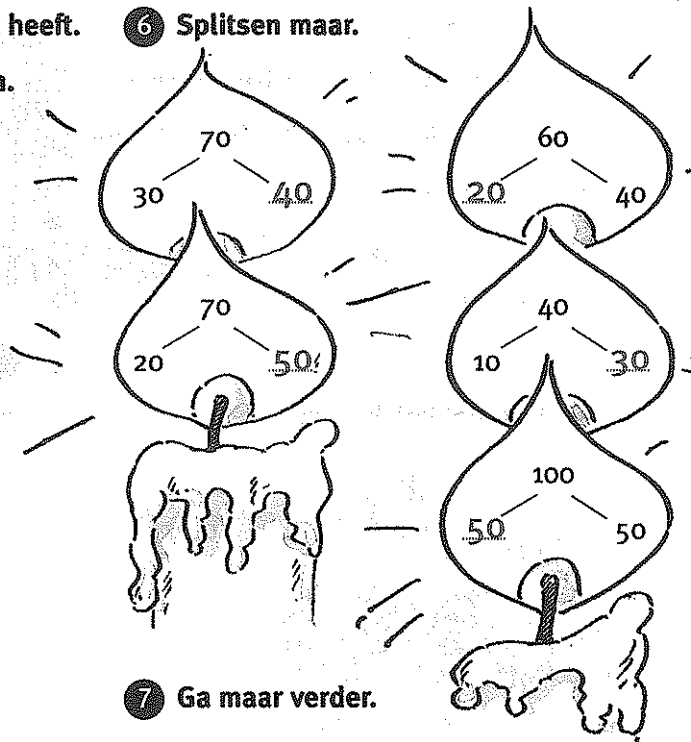

5 Op het bord in de klas staat hoeveel iedereen verkocht heeft.

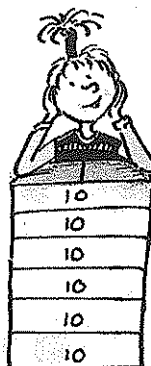
Meester Maarten heeft niet alles ingevuld. Help maar even.

naam	maandag	dinsdag	samen
Murat		30	60
Ton		40	80
Ravi		20	80
Chantal		20	30
Marieke	20	20	40
Ron	50	40	90
Ramzi	70	20	90
Mona	30	30	60

6 Splitsen maar.

7 Ga maar verder.

$$80 = 40 + 40$$

$$80 = 60 + 20$$

$$80 = 70 + 10$$

$$70 = 10 + 60$$

$$70 = 50 + 20$$

$$70 = 30 + 40$$

$$60 = 30 + 30$$

$$60 = 40 + 20$$

$$60 = 50 + 10$$

$$50 = 40 + 10$$

$$50 = 30 + 20$$

$$50 = 10 + 40$$

Kim heeft een grote bak knikkers op zolder gevonden. Kim en haar broertje Ron willen die knikkers hebben. Moeder zegt: 'Jullie moeten de knikkers samen delen!'

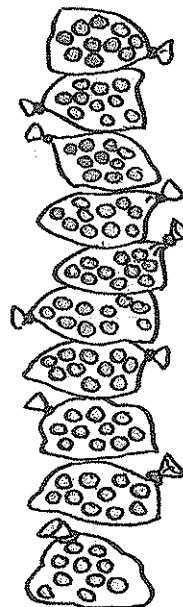
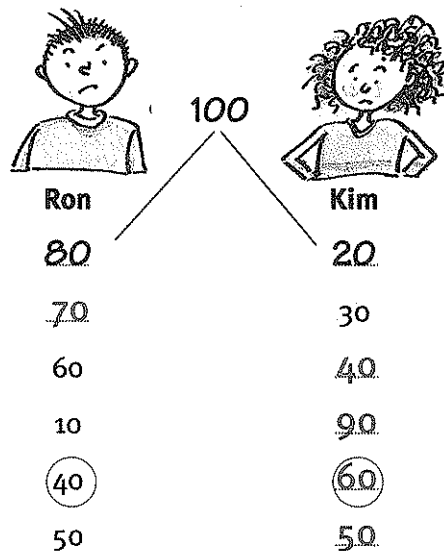
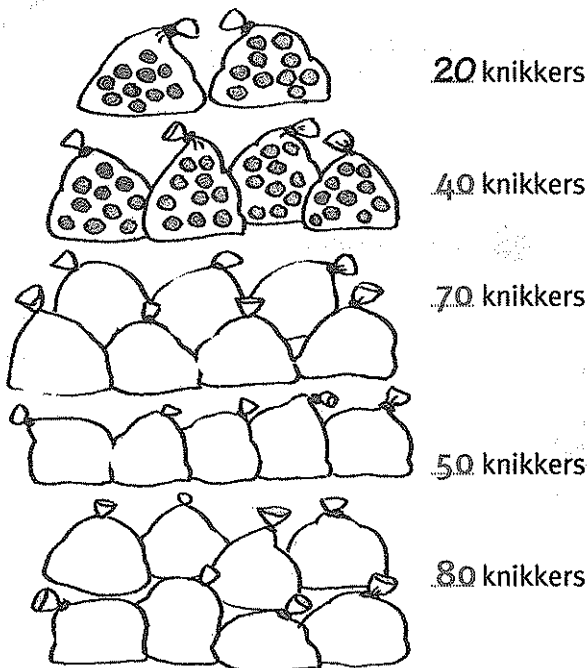

In 1 zak zitten 10 knikkers.

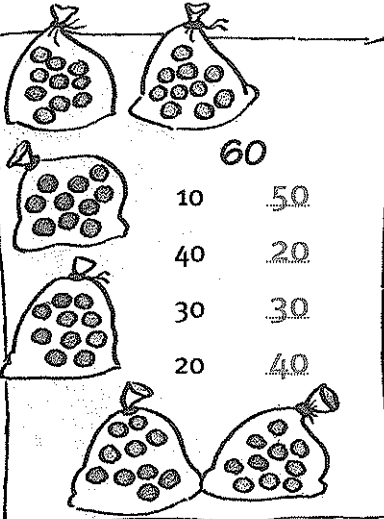
2 Kim gaat de zakjes knikkers verdelen. Maar deelt zij wel eerlijk? Vul in hoeveel knikkers ieder krijgt.

1 Hoeveel knikkers zijn er?

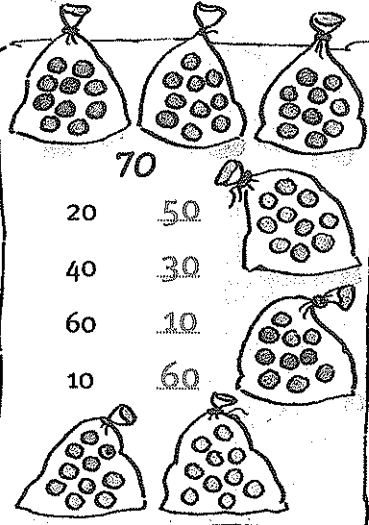
3 Wanneer is het eerlijk verdeeld? Zet daar een rondje om.

4 Verdeel maar verder.

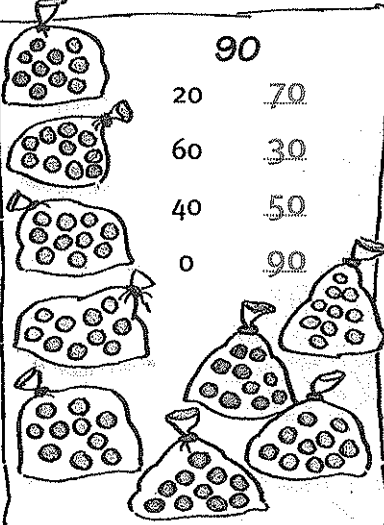
60

10	<u>50</u>
40	<u>20</u>
30	<u>30</u>
20	<u>40</u>

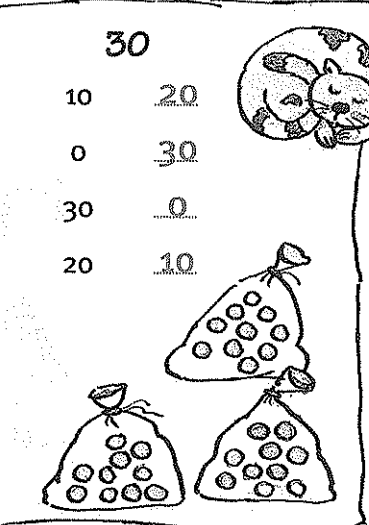
70

20	<u>50</u>
40	<u>30</u>
60	<u>10</u>
10	<u>60</u>

90

20	<u>70</u>
60	<u>30</u>
40	<u>50</u>
0	<u>90</u>

30

10	<u>20</u>
0	<u>30</u>
30	<u>0</u>
20	<u>10</u>

5 Vul maar in.

$70 = 10 + \underline{60}$

$50 = 40 + \underline{10}$

$40 = 30 + \underline{10}$

$60 = 20 + \underline{40}$

$10 = 0 + \underline{10}$

$80 = 20 + \underline{60}$

$100 = 60 + \underline{40}$

$30 = 10 + \underline{20}$

$70 = 70 + \underline{0}$

$90 = 40 + \underline{50}$

$70 = \underline{50} + 20$

$80 = \underline{20} + 60$

$60 = \underline{30} + 30$

$20 = \underline{10} + 10$

$90 = \underline{60} + 30$

Wat is het druk voor de speelgoedwinkel!

Joost wil de race-auto. Marit wil de pop.

Maar hebben ze wel genoeg geld? Eerst
maar eens kijken!

1 Hoeveel geld is het?

3 biljetten van 10 euro en 5 losse euro's

6 biljetten van 10 euro en 7 losse euro's

1 biljet van 10 euro

5 biljetten van 10 euro en 2 losse euro's

9 losse euro's

8 biljetten van 10 euro en 4 losse euro's

9 biljetten van 10 euro en 1 losse euro

$$30 + 5 = 35$$

$$60 + 7 = 67$$

$$10 + 0 = 10$$

$$50 + 2 = 52$$

$$0 + 9 = 9$$

$$80 + 4 = 84$$

$$90 + 1 = 91$$

2 Hoeveel is het?

$$50 + 4 = 54$$

$$80 + 1 = 81$$

$$20 + 9 = 29$$

$$40 + 8 = 48$$

$$90 + 4 = 94$$

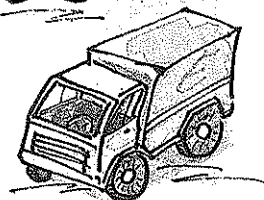
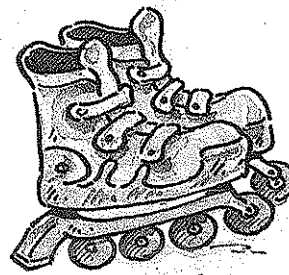
$$60 + 1 = 61$$

$$10 + 8 = 18$$

$$30 + 9 = 39$$

$$80 + 3 = 83$$

$$70 + 6 = 76$$

$$58 = 50 + 8$$

$$87 = 80 + 7$$

$$24 = 20 + 4$$

$$43 = 40 + 3$$

$$98 = 90 + 8$$

$$62 = 60 + 2$$

$$13 = 10 + 3$$

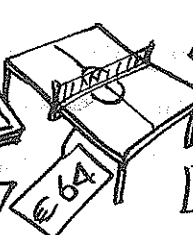
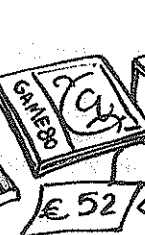
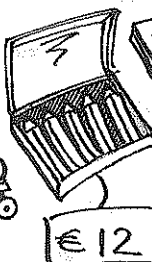
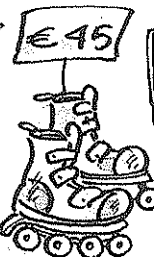
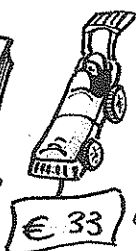
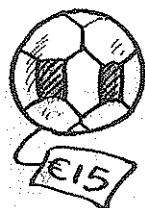
$$37 = 30 + 7$$

$$86 = 80 + 6$$

$$77 = 70 + 7$$

3 Het geld is geteld. En nu naar de winkel!

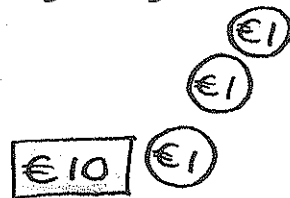
Kleur wat Said koopt rood.

$$10 + 2 = 12$$

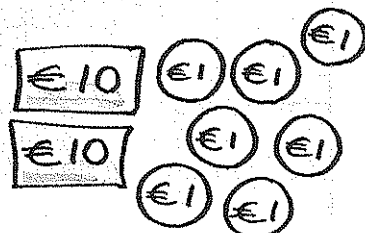
Kleur wat Dolf koopt grijs.

$$10 + 3 = 13$$

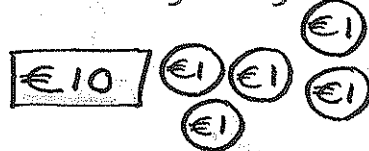
Kleur wat Marit koopt blauw.

$$20 + 7 = 27$$

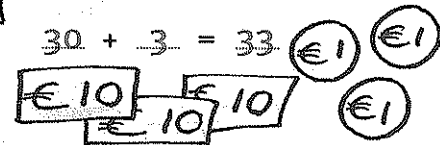
Kleur wat Tom koopt bruin.

$$10 + 5 = 15$$

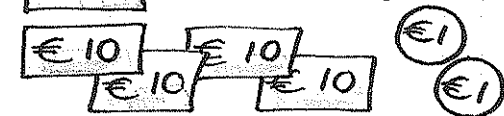
Kleur wat Tim koopt groen.

$$30 + 3 = 33$$

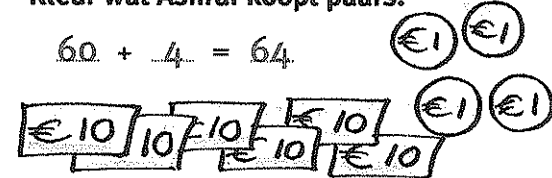
Kleur wat Raja koopt wit.

$$50 + 2 = 52$$

Kleur wat Ashraf koopt paars.

$$60 + 4 = 64$$

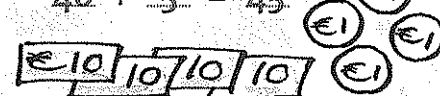
Kleur wat Guus koopt oranje.

$$10 + 4 = 14$$

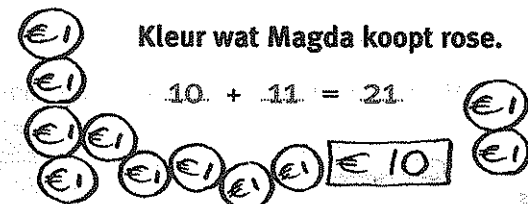
Kleur wat Roos koopt geel.

$$40 + 5 = 45$$

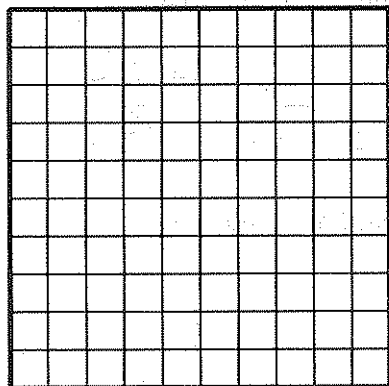

Kleur wat Magda koopt rose.

$$10 + 11 = 21$$

Iedere avond zingt Maaïke Tierelier. Zij is heel bekend. Maar niet iedereen houdt van haar liedjes. Daarom zit de zaal vaak niet zo vol.

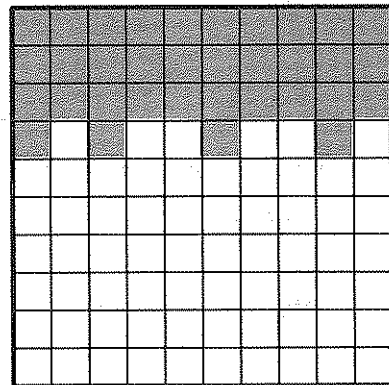
rij 1
rij 2
rij 3
rij 4

2 De zaal is niet vol. ■ zitten mensen

Hoeveel mensen zitten er op maandag in de zaal?

34 mensen

Hoeveel mensen zitten er op dinsdag in de zaal?

54 mensen

1 Ieder hokje is een stoel.

Hoeveel mensen kunnen er op de 1e rij?

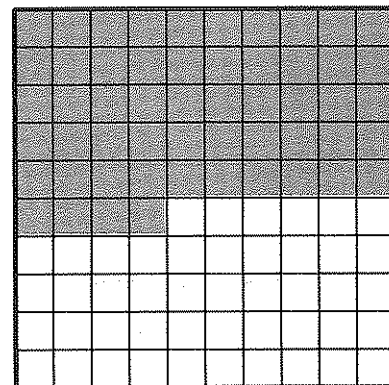
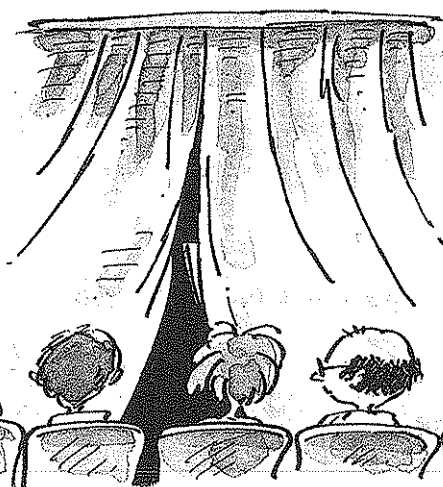
10 mensen

Hoeveel rijen zijn er in de zaal?

10 rijen

Hoeveel mensen kunnen er in de zaal?

100 mensen

3 Maaïke gluurt vaak even door de gordijnen om te zien hoeveel mensen er zijn. Ze telt altijd eerst de volle rijen van 10 personen. En daarna de losse stoelen.

$$\begin{array}{r} 20 \\ 6 \text{ (stoelen)} \\ \hline 26 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 40 \\ 3 \text{ (stoelen)} \\ \hline 43 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 20 \\ 5 \\ \hline 25 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 80 \\ 3 \\ \hline 83 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 70 \\ 4 \\ \hline 74 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 90 \\ 1 \\ \hline 91 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 20 \\ 4 \\ \hline 24 \end{array}$$

5 En nu zonder plaatjes.

$80 + 5 = 85$

$8 + 50 = 58$

$90 + 2 = 92$

$3 + 60 = 63$

$50 + 3 = 53$

$1 + 30 = 31$

$50 + 9 = 59$

$7 + 10 = 17$

$30 + 2 = 32$

$6 + 10 = 16$

$20 + 5 = 25$

$8 + 80 = 88$

$10 + 9 = 19$

$4 + 20 = 24$

$70 + 3 = 73$

$4 + 30 = 34$

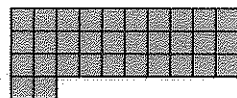
$90 + 1 = 91$

$1 + 40 = 41$

$40 + 6 = 46$

$6 + 70 = 76$

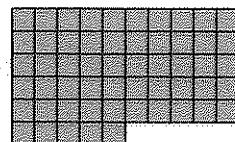
4 Je ziet steeds een stukje van de zaal. Tel de rijen en de losse stoelen. Hoeveel bezoekers zijn er in de zaal?

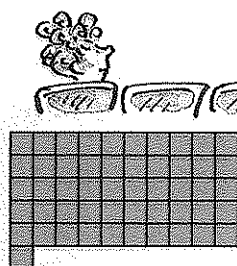
$30 + 2 = 32$

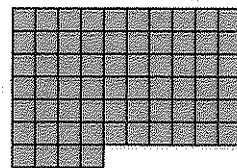
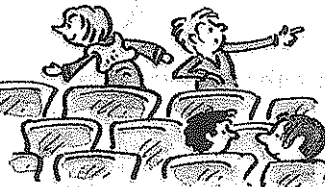
$20 + 0 = 20$

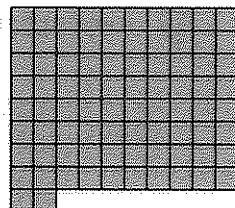
$50 + 5 = 55$

$50 + 1 = 51$

$60 + 4 = 64$

$80 + 2 = 82$

Hout sprokkelen

Zes dwergen zijn hard aan het werk. De winter in het bos is koud. Dus voor de winter moet er heel wat hout binnen zijn.

1 Elke takkenbos telt 10 takken.

1 bosje is 10 takjes.

2 Hoeveel hout hebben ze verzameld?

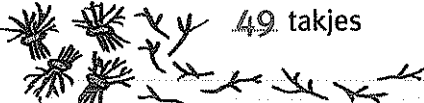
Dopneus 34 takjes

Puntbaard 51 takjes

Pim 17 takjes

Plopje 70 takjes

Roodwang 23 takjes

Pommetje 49 takjes

3 Dopneus wil eerst 7 takkenbossen verzamelen.

Hij heeft al 2 bosjes van elk 10 takken. Hoeveel takjes moet hij nog verzamelen? Ga maar door.

70
20 50
40 30
50 20
60 10

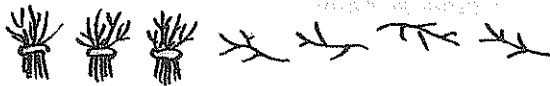
4 Hoeveel hebben de andere dwergen?

40
40 0
30 10
10 30
0 40

100
100 0
80 20
60 40
30 70

80
70 10
40 40
20 60
10 70

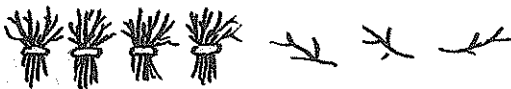
5 Plopie heeft heel wat takken gevonden. Kijk maar.

$$30 + 4 = 34$$

$$80 + 2 = 82$$

$$40 + 3 = 43$$

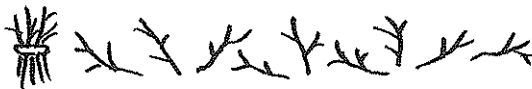
Dit heeft Roodwang.

$$70 + 2 = 72$$

$$80 + 5 = 85$$

$$10 + 9 = 19$$

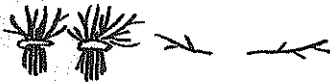
Grootvoet heeft ook heel wat.

$$50 + 1 = 51$$

$$30 + 7 = 37$$

$$20 + 2 = 22$$

6 En nu zonder plaatjes.

$$54 = 50 + 4$$

$$82 = 80 + 2$$

$$97 = 90 + 7$$

$$29 = 20 + 9$$

$$48 = 40 + 8$$

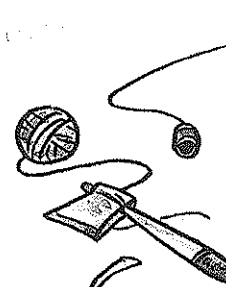
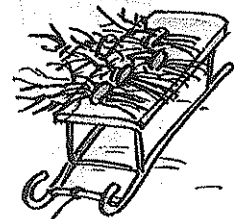
$$30 + 2 = 32$$

$$40 + 5 = 45$$

$$80 + 3 = 83$$

$$30 + 8 = 38$$

$$10 + 7 = 17$$

$$80 = 40 + 40$$

$$40 = 10 + 30$$

$$20 = 20 + 0$$

$$90 = 70 + 20$$

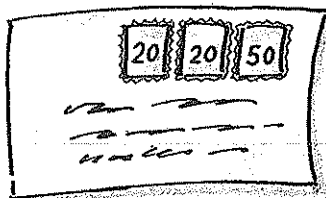
$$50 = 20 + 30$$

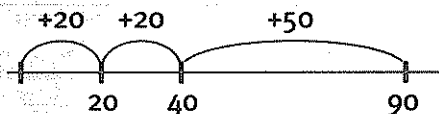
Op het postkantoor

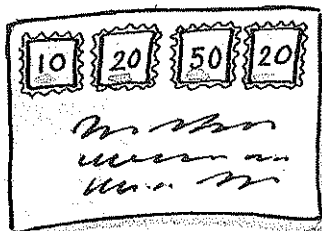
- 1 Er moet 100 eurocent op deze brieven: Koos de postbode kijkt of het klopt. Help hem maar.

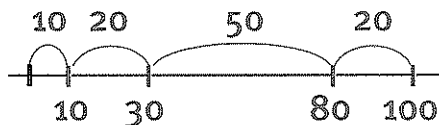
$$20 + 20 + 50 = 90$$

Klopt het? ja/nee

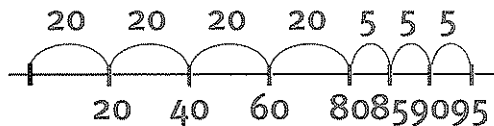
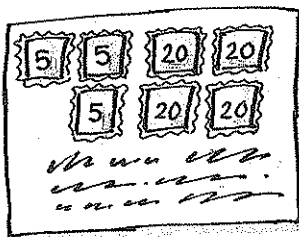

$$10 + 20 + 50 + 20 = 100$$

Klopt het? ja/nee

$$20 + 20 + 20 + 20 + 5 + 5 + 5 = 95$$

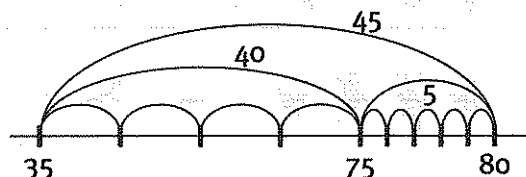

Klopt het? ja/nee

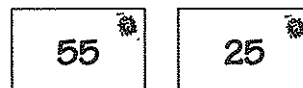
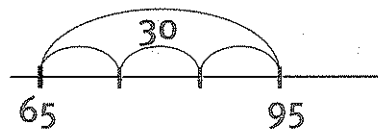
- 2 Koos weegt de brieven. Hoeveel gram wegen ze samen?

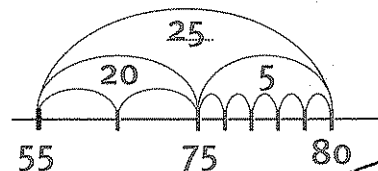
$$35 + 45 = 80$$

$$65 + 30 = 95$$

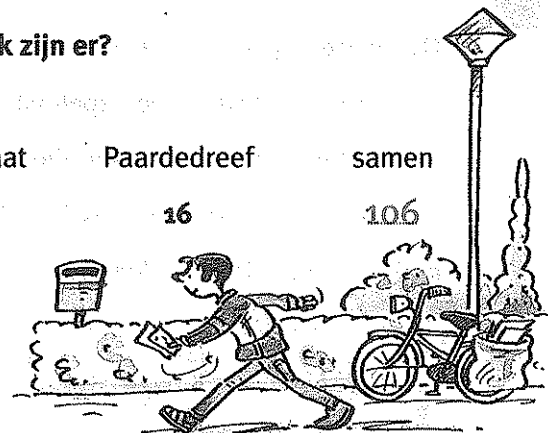
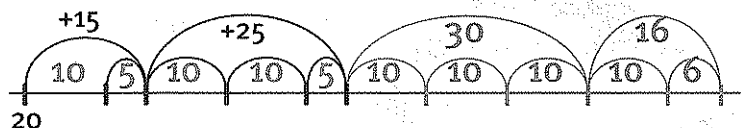

$$55 + 25 = 80$$

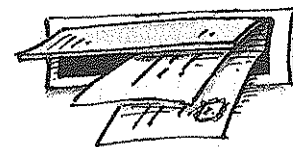
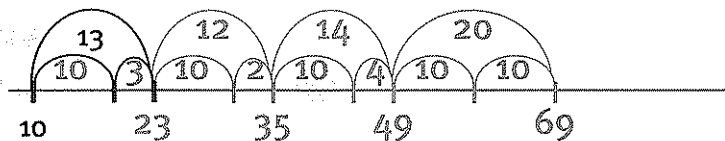

3 Koos sorteert de brieven op wijk en straat. Hoeveel brieven per wijk zijn er?

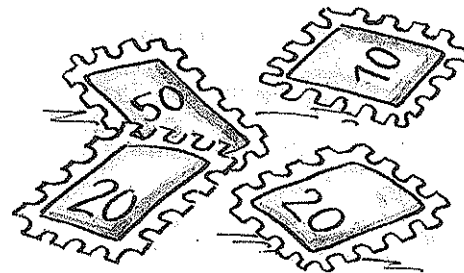
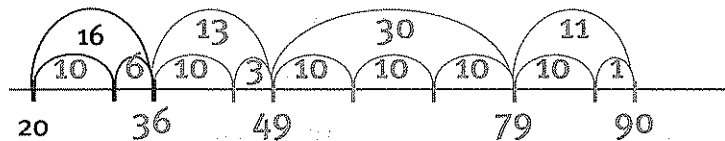
Wijk A	Loperstraat	Torenpad	Koningsweg	Pionstraat	Paardedreef	samen
	20	15	25	30	16	106

Wijk B	Violenhof	Jasmijnhof	Rozenhaag	Lindehof	Narcishof	samen
	10	13	12	14	20	69

Wijk C	Merelweg	Mezenstraat	Kraaienweg	Musstraat	Koekoekstraat	samen
	20	16	13	30	11	90

Opa is 65 jaar!

Opa wordt 65 jaar. Het is feest. De kleinkinderen krijgen een spelopdracht. Ze moeten 2 mensen zoeken die samen even oud zijn als opa: dus 65 jaar! Eerst maken ze een lijst met leeftijden.

Opa 65 jaar	Auke 20 jaar
Oma 66 jaar	Joke 18 jaar
Oom Age 43 jaar	Jordi 17 jaar
Oom Kees 41 jaar	Loek 15 jaar
Oom Wijcher 38 jaar	Jan 14 jaar
Oom Henk 37 jaar	Henri 12 jaar
Oom Lo 35 jaar	Chantal 11 jaar
Tante Jo 36 jaar	Jesse 10 jaar
Tante Jannie 41 jaar	Lode 9 jaar
Tante Els 45 jaar	Karel 7 jaar
Tante Femke 38 jaar	Boy 5 jaar
Tante Maartje 50 jaar	Inez 4 jaar

1 Lode telt op.

Oom

Age	+	Jordi	43	+	17	=	60
Kees	+	Auke	41	+	20	=	61
Wycher	+	Auke	38	+	20	=	58
Lo	+	Loek	35	+	15	=	50
Kees	+	Joke	41	+	18	=	59
Henk	+	Jan	37	+	14	=	51
Henk	+	Loek	37	+	15	=	52
Lo	+	Auke	35	+	20	=	55

2 Jesse telt op.

Tante

Jo	+	Jordi	36	+	17	=	53
Jannie	+	Loek	41	+	15	=	56
Els	+	Auke	45	+	20	=	65
Maartje	+	Jan	50	+	14	=	64
Femke	+	Loek	38	+	15	=	53

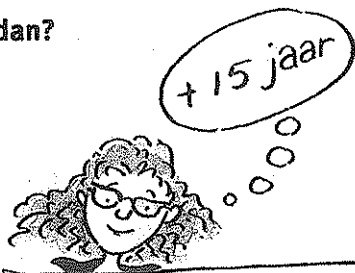
Wie zijn er samen 65 jaar?

Tante Els + Auke

3 Tante Maartje is een zus van oma.

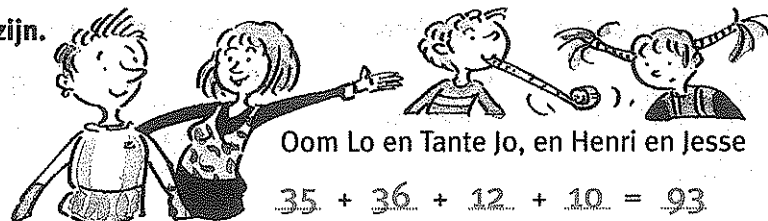
Over 15 jaar wordt Tante Maartje 65 jaar.

Hoe oud zijn de kinderen dan?

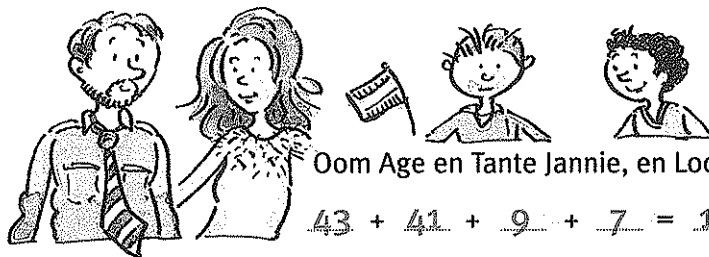
Auke	<u>20</u> + <u>15</u> = <u>35</u>	jaar
Joke	<u>18</u> + <u>15</u> = <u>33</u>	jaar
Jordi	<u>17</u> + <u>15</u> = <u>32</u>	jaar
Loek	<u>15</u> + <u>15</u> = <u>30</u>	jaar
Jan	<u>14</u> + <u>15</u> = <u>29</u>	jaar
Henri	<u>12</u> + <u>15</u> = <u>27</u>	jaar
Chantal	<u>11</u> + <u>15</u> = <u>26</u>	jaar
Jesse	<u>10</u> + <u>15</u> = <u>25</u>	jaar
Lode	<u>9</u> + <u>15</u> = <u>24</u>	jaar
Karel	<u>7</u> + <u>15</u> = <u>22</u>	jaar
Boy	<u>5</u> + <u>15</u> = <u>20</u>	jaar
Inez	<u>4</u> + <u>15</u> = <u>19</u>	jaar

4 Tot slot rekenen de kinderen uit hoe oud deze families samen zijn.

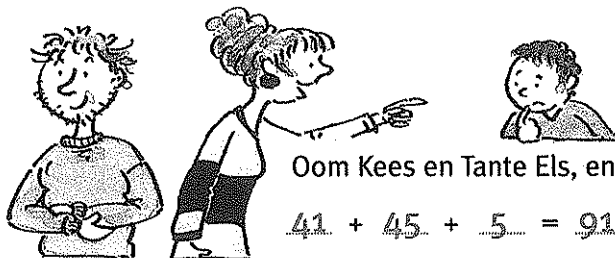
Oom Lo en Tante Jo, en Henri en Jesse

$$35 + 36 + 12 + 10 = 93$$

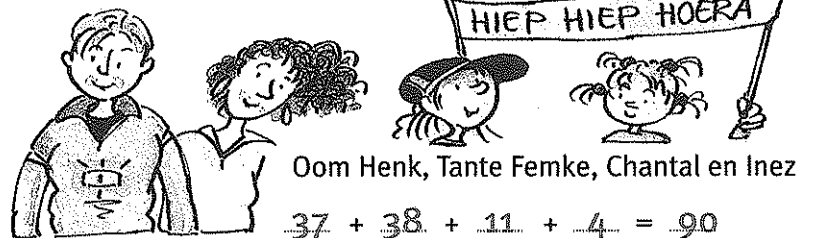
Oom Age en Tante Jannie, en Lode en Karel

$$43 + 41 + 9 + 7 = 100$$

Oom Kees en Tante Els, en Boy

$$41 + 45 + 5 = 91$$

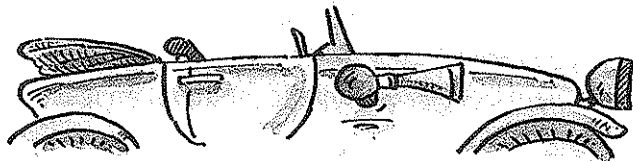

Oom Henk, Tante Femke, Chantal en Inez

$$37 + 38 + 11 + 4 = 90$$

1 Sicco's moeder is dol op oude auto's. Ze spaart er nummerborden van. De mooiste nummerborden vindt ze waar 100 uitkomt. Bijvoorbeeld 61 en 39. Dat is samen 100. Kleur die borden maar.

XS - 70 - 26

$$70 + 26 = 96$$

LK - 15 - 77

$$15 + 77 = 92$$

ZM - 31 - 69

$$31 + 69 = 100$$

ME - 67 - 23

$$67 + 23 = 90$$

MW - 59 - 41

$$59 + 41 = 100$$

PB - 45 - 53

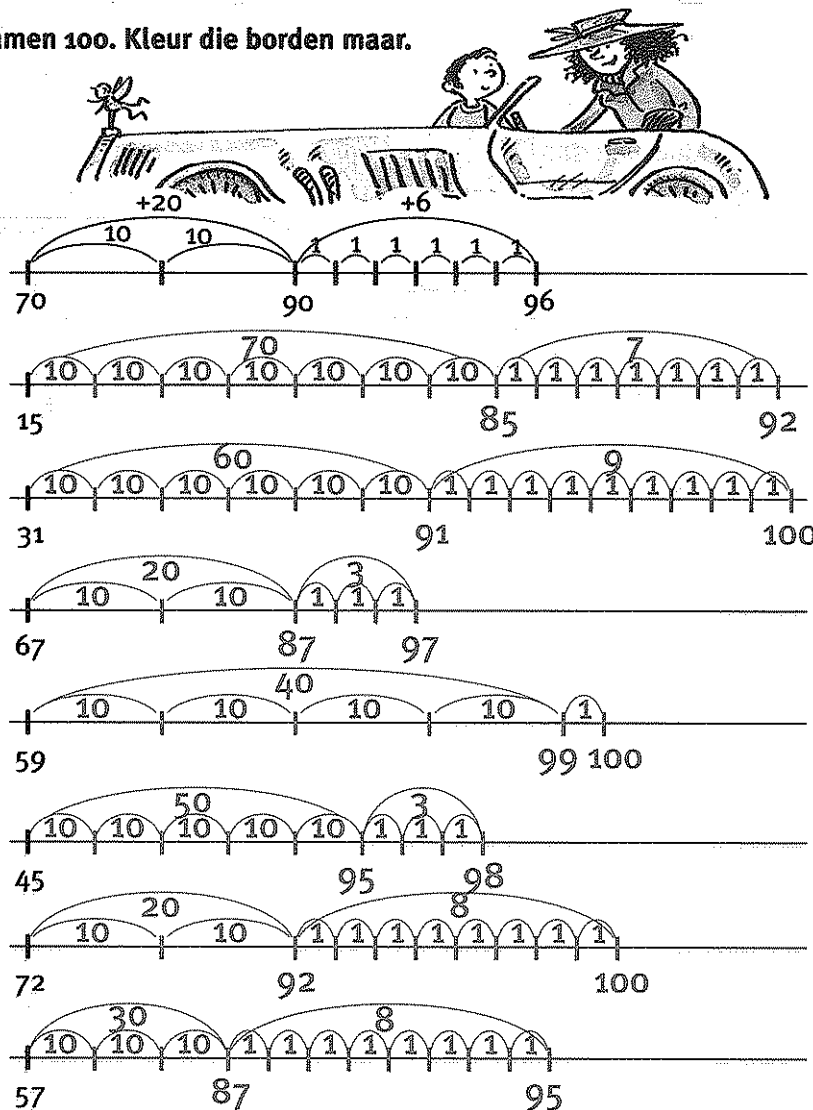
$$45 + 53 = 98$$

AE - 72 - 28

$$72 + 28 = 100$$

FF - 57 - 38

$$57 + 38 = 95$$

2 Sicco's moeder heeft nog meer bijzondere nummerborden. Bijvoorbeeld een nummerbord met twee getallen die samen precies 10 zijn, of samen 20, of 40, of een ander tiental. Kleur die mooie nummerborden.

samen 10 MB - 04 - 07 $4 + 7 = 11$

GK - 08 - 02 $8 + 2 = 10$

samen 20 GR - 12 - 08 $12 + 8 = 20$

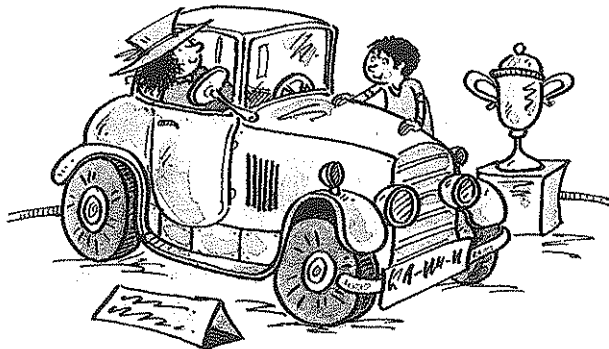
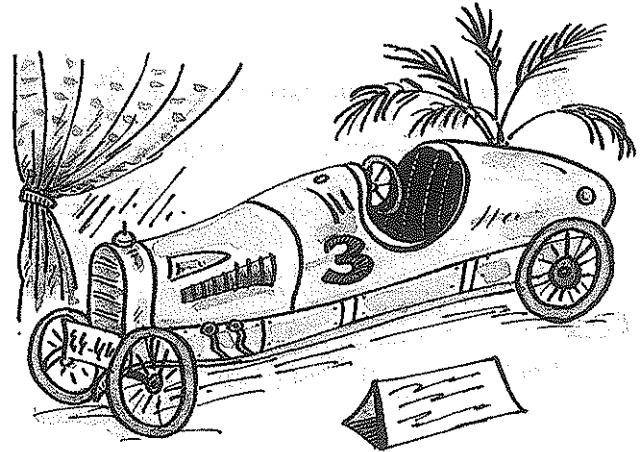
EP - 11 - 11 $11 + 11 = 22$

samen 30 AC - 15 - 16 $15 + 16 = 31$

HW - 17 - 13 $17 + 13 = 30$

samen 40 MU - 23 - 18 $23 + 18 = 41$

PP - 24 - 16 $24 + 16 = 40$

FA - 25 - 25 $25 + 25 = 50$

LS - 24 - 26 $24 + 26 = 50$

RS - 32 - 27 $32 + 27 = 59$

ED - 48 - 12 $48 + 12 = 60$

BD - 37 - 33 $37 + 33 = 70$

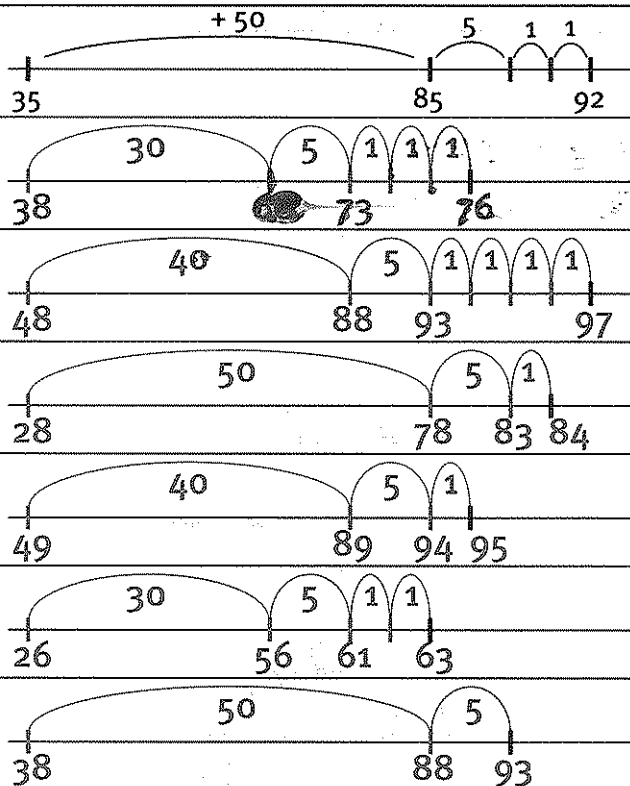
OZ - 44 - 26 $44 + 26 = 70$

CF - 40 - 39 $40 + 39 = 79$

PH - 25 - 55 $25 + 55 = 80$

	naam	punten
1	Karin	97
2	Floor	95
3	Layka	93

naam	1e ronde	2e ronde	totaal
Mirjam	35	57	92
Henk	38	38	76
Karin	48	49	97
Rudi	28	56	84
Floor	49	46	95
Jeroen	26	37	63
Layka	38	55	93

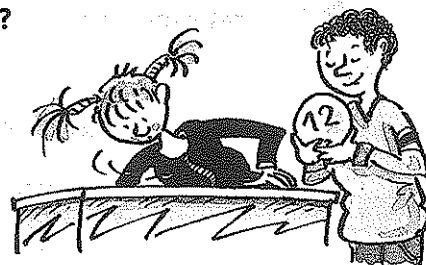

- 2 Het punten-telbord is van slag! Het bord geeft steeds verkeerde uitkomsten. Streep de foute antwoorden door en zet de goede erachter.

naam	1e ronde	2e ronde	totaal	
Sasja	17	46	60	63
Thomas	28	33	62	61
Emece	5	25	50	30
Merijn	19	22	42	41
Joren	32	46	81	78
Stevie	27	27	44	54
Hamza	24	44	61	68
Laurien	38	16	64	54
Eef	24	29	54	53
Boris	18	53	63	71
Enzo	8	45	55	53
Gerrit	35	18	54	53

- 3 Alle kandidaten trekken een bonus-bal. De punten op de bal worden opgeteld bij de totaal-score. Wat wordt de score?

Sasja	(32)	63 + 32 = 95
Thomas	(17)	61 + 17 = 78
Emece	(25)	30 + 25 = 55
Merijn	(38)	41 + 38 = 79
Joren	(13)	78 + 13 = 91
Stevie	(16)	54 + 16 = 70
Hamza	(8)	68 + 8 = 76
Laurien	(28)	54 + 28 = 82
Eef	(33)	53 + 33 = 86
Boris	(22)	71 + 22 = 93
Enzo	(18)	53 + 18 = 71
Gerrit	(20)	53 + 20 = 73

Jaske speelt basketbal bij BBV. Elke wedstrijd komt een vaste supportersgroep kijken. Ook de tegenstanders nemen supporters mee. Er kunnen 50 mensen op de tribune zitten.

1 Hoeveel supporters zijn er in totaal? Hoeveel moeten er dus staan?

wedstrijd nummer	supporters BBV	supporters gasten	totaal	hoeveel moeten er staan?
1	36	27	63	13
2	37	48	85	35
3	28	16	44	0
4	43	29	72	22
5	39	24	63	13
6	32	17	49	0
7	29	22	51	1
8	34	31	65	15
9	37	26	63	13
10	45	18	63	13
11	26	26	52	2
12	33	39	72	22
13	29	46	75	25

2 De secretaris berekent het totale aantal punten per wedstrijd. Help hem maar.

wedstrijd	punten BBV	punten gasten	totaal
1	56	43	99
2	37	48	85
3	48	27	75
4	53	36	89
5	39	47	86
6	26	44	70
7	68	17	85
8	46	37	83
9	59	14	73
10	29	37	66
11	38	57	95
12	47	19	66
13	31	31	62
14	28	70	98
15	19	37	56

3 De tribune wordt groter gemaakt!

Er kunnen dan 80 mensen zitten. Kan nu iedereen zitten?

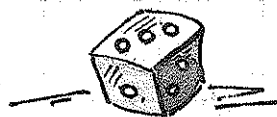
BBV	gasten	totaal	allemaal zitten?
36	41	77	(ja)/nee
27	49	76	(ja)/nee
52	36	88	ja/(nee)
48	31	79	(ja)/nee
39	43	82	ja/(nee)
28	46	74	(ja)/nee
44	37	81	ja/(nee)
57	28	85	ja/(nee)
51	21	72	(ja)/nee
43	36	79	(ja)/nee
37	37	74	(ja)/nee
58	21	79	(ja)/nee

Hoeveel moet je gooien?

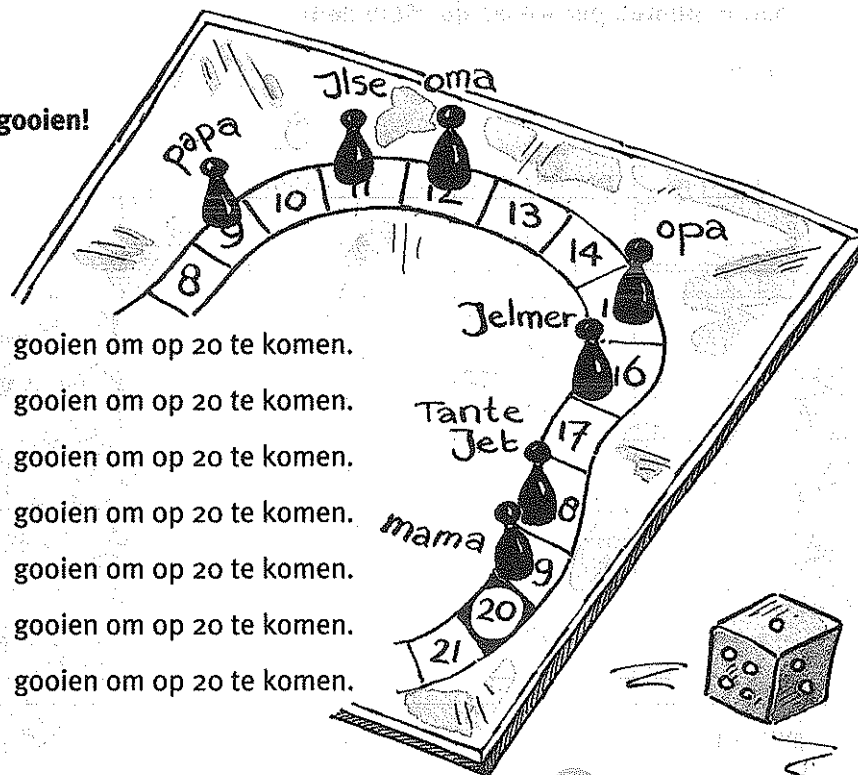

De familie van Jelmer speelt een leuk spel. Als ze voor een belangrijk hokje staan, bedenken ze eerst hoeveel ze moeten gooien om op dat hokje te komen.

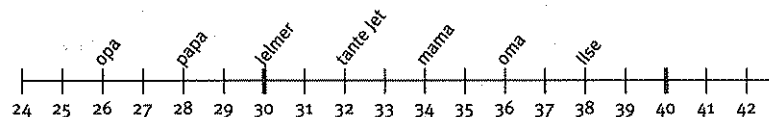
① Als je op 20 komt, mag je nog een keer gooien!

Jelmer staat op	<u>16</u>	Hij moet	<u>4</u>	gooien om op 20 te komen.
Oma staat op	<u>12</u>	Zij moet	<u>8</u>	gooien om op 20 te komen.
Mama staat op	<u>19</u>	Zij moet	<u>1</u>	gooien om op 20 te komen.
Ilse staat op	<u>11</u>	Zij moet	<u>9</u>	gooien om op 20 te komen.
Opa staat op	<u>15</u>	Hij moet	<u>5</u>	gooien om op 20 te komen.
Papa staat op	<u>9</u>	Hij moet	<u>11</u>	gooien om op 20 te komen.
Tante Jet staat op	<u>18</u>	Zij moet	<u>2</u>	gooien om op 20 te komen.

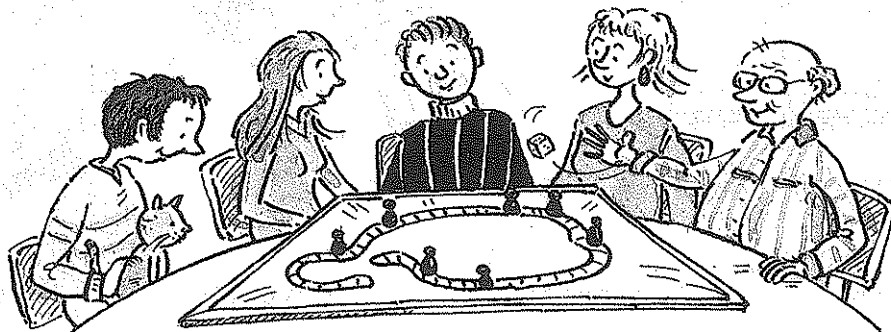
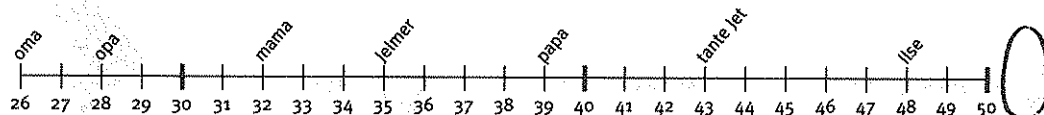

② Als je op 40 komt, mag je twee plaatsen verder! Hoeveel moeten ze gooien om op 40 te komen?

Papa	<u>12</u>	Tante Jet	<u>8</u>
Mama	<u>6</u>	Jelmer	<u>10</u>
Opa	<u>14</u>	Ilse	<u>2</u>
Oma	<u>4</u>		

3 Op **50** moet je een beurt overslaan. Hoeveel moeten ze gooien om op **50** te komen?

Papa 11

Tante Jet 7

Mama 18

Jelmer 15

Opa 22

Ilse 2

Oma 24

4 Op **60** moet je twee plaatsen terug! Hoeveel moeten ze gooien om op **60** te komen?

Papa staat op 51 9

Mama staat op 43 17

Opa staat op 54 6

Oma staat op 47 13

Tante Jet staat op 45 15

Ilse staat op 49 11

Jelmer staat op 58 2

5 Op **70** heb je gewonnen!

Papa 63 → 7

Mama 67 → 3

Opa 58 → 12

Oma 61 → 9

Tante Jet 55 → 15

Ilse 65 → 5

Jelmer 62 → 8

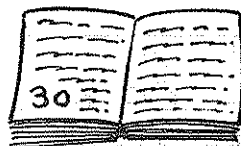
- ① Groep 4 leest samen een boek van 80 bladzijden. Juf geeft beurten, maar het is zo spannend! Sommige kinderen lezen stiekem al verder. Hoeveel bladzijden moeten ze nog lezen voor het boek uit is?

Juf is op blz. 15

nog 65 bladzijden

Joost is op blz. 30

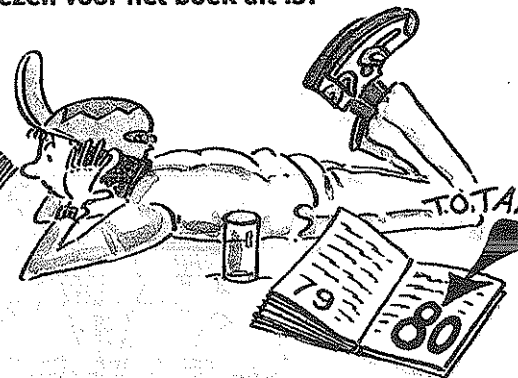

nog 50 bladzijden

Murat is op blz. 47

nog 33 bladzijden

Elske is op blz. 67

nog 13 bladzijden

Freek is op blz. 20

nog 60 bladzijden

Laila is op blz. 71

nog 9 bladzijden

Mees is op blz. 46

nog 34 bladzijden

Karen is op blz. 53

nog 27 bladzijden

Bas is op blz. 62

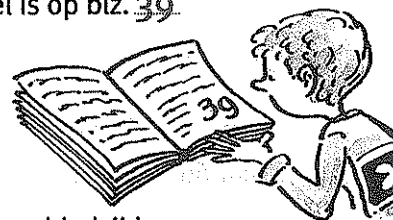
nog 18 bladzijden

Patrick is op blz. 56

nog 24 bladzijden

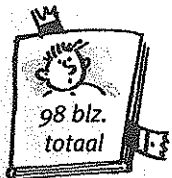
Amel is op blz. 39

nog 41 bladzijden

2 Ieder kind heeft ook een eigen leesboek. Hoeveel bladzijden moeten ze nog lezen voor het uit is?

Joost blz. 58

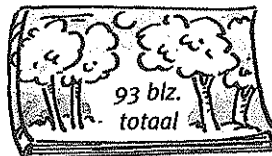
nog 40 bladzijden

Murat blz. 55

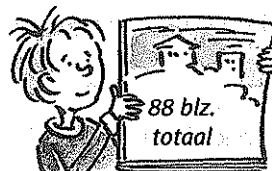
nog 38 bladzijden

Elske blz. 85

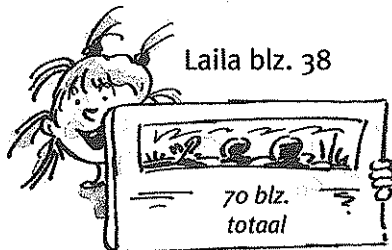
nog 8 bladzijden

Freek blz. 46

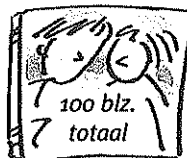
nog 42 bladzijden

Laila blz. 38

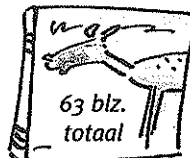
nog 32 bladzijden

Mees blz. 73

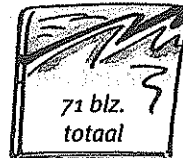
nog 27 bladzijden

Karen blz. 18

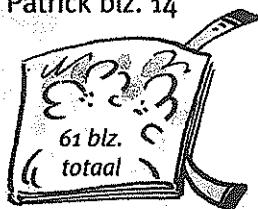
nog 45 bladzijden

Bas blz. 28

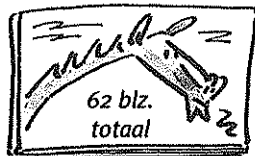
nog 43 bladzijden

Patrick blz. 14

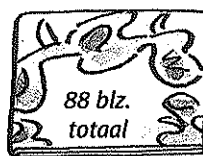
nog 47 bladzijden

Amel blz. 49

nog 13 bladzijden

Michael blz. 49

nog 39 bladzijden

Tanja blz. 33

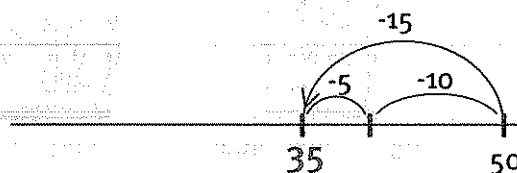
nog 66 bladzijden

Het is weer knikkertijd! De kinderen van groep 5 knikkeren met de kinderen van groep 6.
Maar de groep zessers zijn beter! De kinderen van groep 5 verliezen.

1 Schrijf de som en reken uit op de getallenlijn.

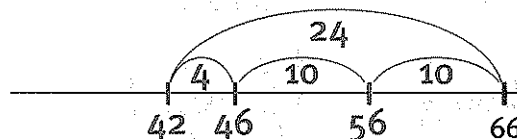
Joost had 50 knikkers, hij verliest er 15.

Joost houdt over $50 - 15 = 35$

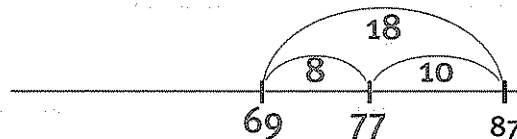
Lies had 66 knikkers, zij verliest er 24.

Lies houdt over $66 - 24 = 42$

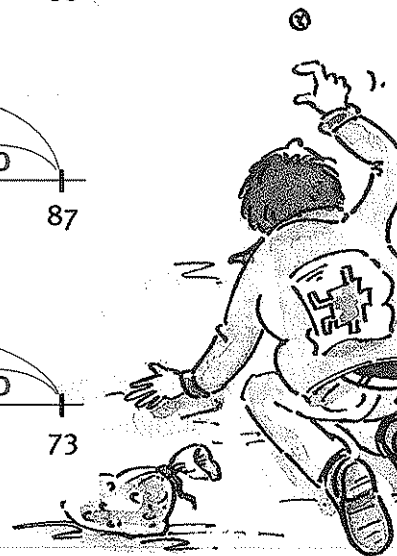
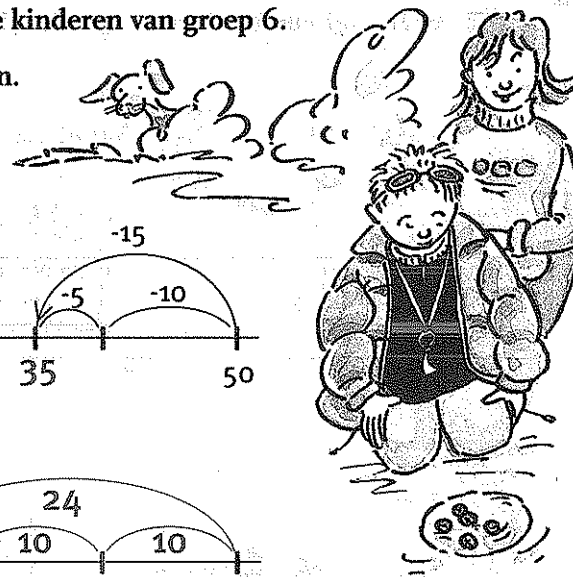
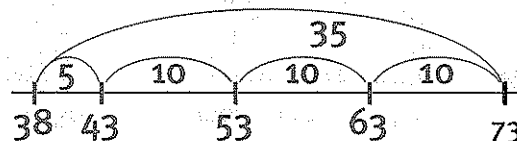
Mehmet had 87 knikkers, hij verliest er 18.

Mehmet houdt over $87 - 18 = 69$

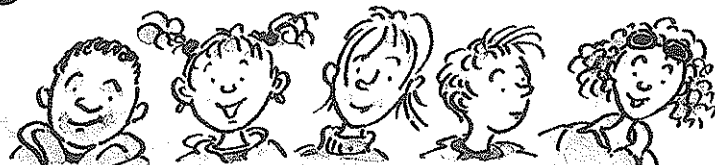

Moniek had 73 knikkers, zij verliest er 35.

Moniek houdt over $73 - 35 = 38$

2 Vul dit verder in.

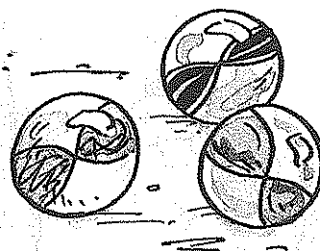
naam	aantal knikkers	verloren	over
Ine	63	23	40
Alyce	84	21	63
Berend	96	37	59
Fatin	39	18	21
Desiree	56	25	31
Anne	78	33	45
Jan	33	11	22
Laslo	71	38	33
Wesley	25	16	9
Nicky	47	27	20
Jordy	86	17	69
Stan	42	19	23
Milou	56	18	38
Ravi	63	14	49
Mehmet	61	12	49

3 De volgende dag stoppen de

kinderen eerder. Ze houden er mee op

voor dat ze 10 knikkers hebben verloren.

Reken uit hoeveel ze er nog over hebben.

$$83 - 4 = 79$$

$$65 - 9 = 56$$

$$96 - 8 = 88$$

$$68 - 9 = 59$$

$$52 - 7 = 45$$

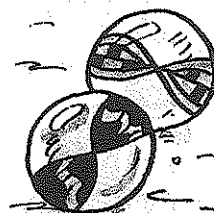
$$65 - 8 = 57$$

$$77 - 6 = 71$$

$$56 - 9 = 47$$

$$43 - 7 = 36$$

$$38 - 5 = 33$$

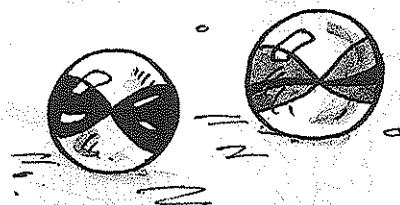
$$18 - 4 = 14$$

$$51 - 8 = 43$$

$$62 - 7 = 55$$

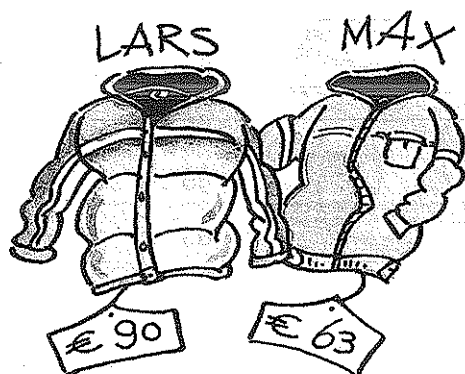
$$70 - 9 = 61$$

$$83 - 6 = 77$$

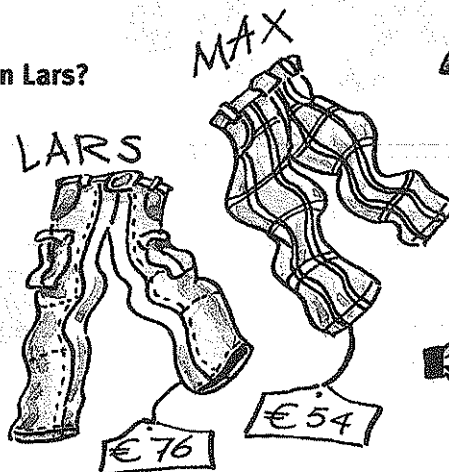

Max en Lars zijn een tweeling. Maar ze dragen niet dezelfde kleren! Wanneer ze iets nieuws kopen, kiest Lars altijd iets duurders!

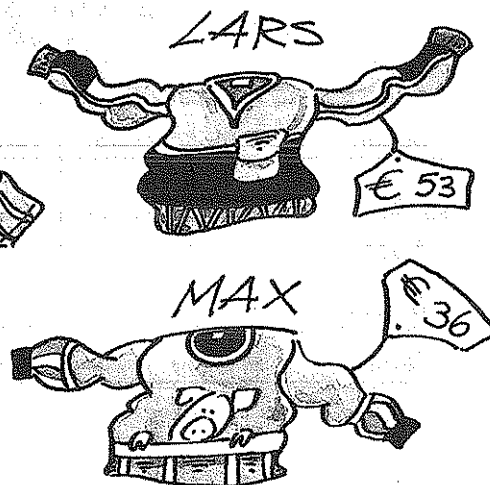
1 Hoeveel duurder zijn de kleren van Lars?

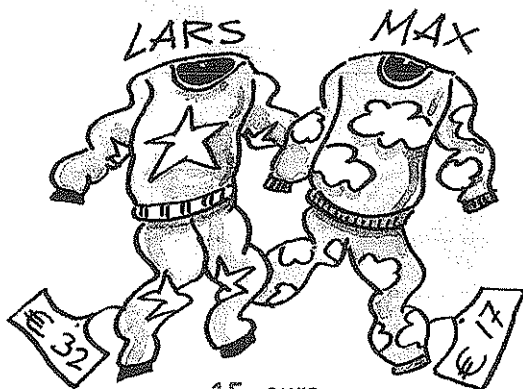
27 euro

22 euro

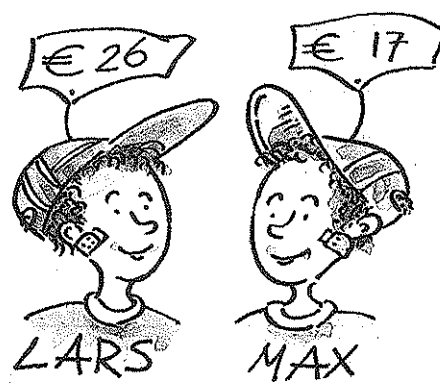
17 euro

15 euro

33 euro

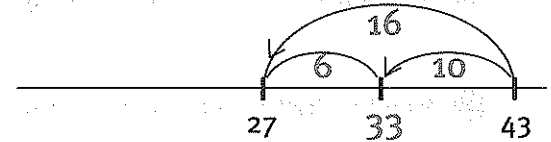
9 euro

2 Ook bij andere dingen koopt Lars duurdere dingen.

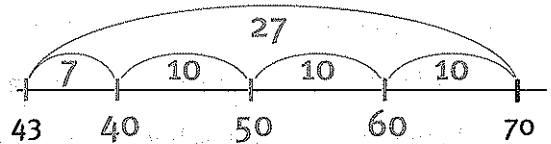
Wat is het verschil?

gekocht	Lars	Max	verschil
	36 euro	26 euro	10 euro
	19 euro	8 euro	11 euro
	74 euro	58 euro	16 euro
	22 euro	16 euro	6 euro
	11 euro	8 euro	3 euro
	31 euro	25 euro	6 euro
	15 euro	8 euro	7 euro
	3 euro	1 euro	2 euro

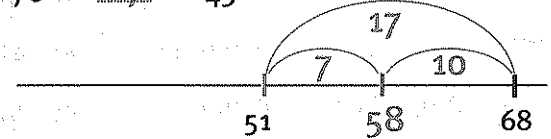
3 Hoeveel is het verschil?

$$43 - 16 = 27$$

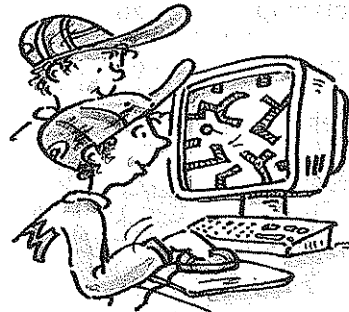

$$70 - 27 = 43$$

$$68 - 17 = 51$$

4 Wat is hier het verschil?

$$52 - 8 = 44$$

$$36 - 17 = 19$$

$$70 - 24 = 46$$

$$48 - 39 = 9$$

$$50 - 26 = 24$$

Elk jaar is er een sporttoernooi waar alle scholen aan mee doen.

Meester Jan zit in de wedstrijdleiding. Help hem maar.

2 Er kunnen 100 mensen op de tribune.

Hoeveel plaatsen zijn er nog vrij?

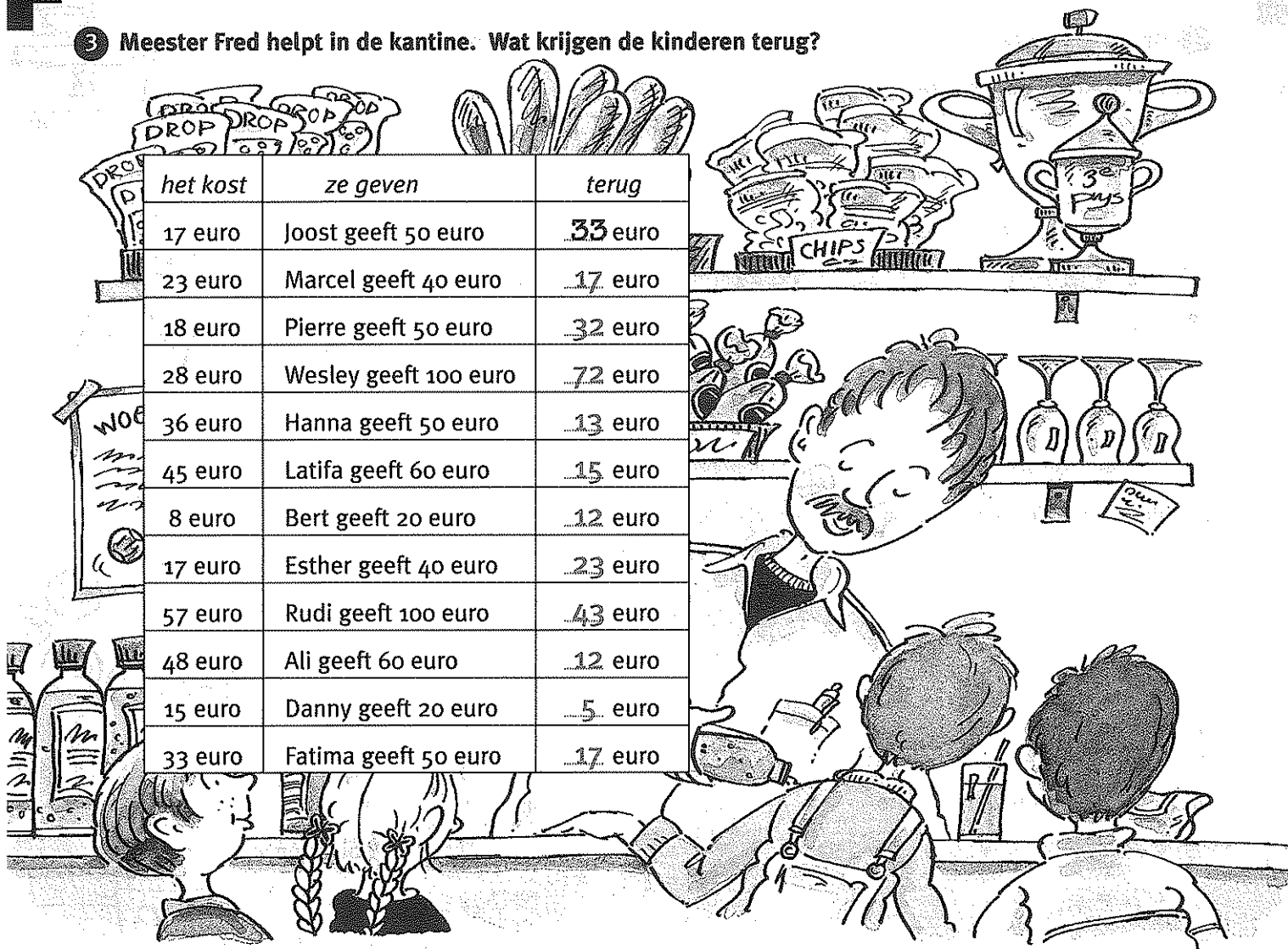
1 Bereken het verschil tussen de scholen.

<i>basketbal</i>	<i>stand</i>	<i>verschil</i>
Parkschool - Kompas	78 - 36	42
Kameleon - Brugschool	47 - 93	46
Spectrum - Schotkamp	56 - 39	17
Tandem - Parkschool	41 - 41	0
Brugschool - Kompas	65 - 57	8
Spectrum - Kameleon	80 - 46	34
Schotkamp - Parkschool	37 - 19	18
Kompas - Kameleon	53 - 43	10
Tandem - Schotkamp	40 - 26	14
Brugschool - Spectrum	66 - 90	24
Parkschool - Tandem	81 - 57	24

	<i>bezet</i>	<i>vrij</i>
Wedstrijd A	57	43
Wedstrijd B	63	37
Wedstrijd C	88	12
Wedstrijd D	94	6
Wedstrijd E	37	63
Wedstrijd F	58	42
Wedstrijd G	16	84
Wedstrijd H	77	23
Wedstrijd I	53	47
Wedstrijd J	40	60
Wedstrijd K	19	81
Wedstrijd L	87	13

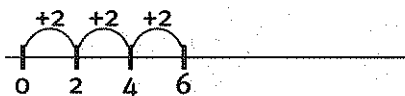
3 Meester Fred helpt in de kantine. Wat krijgen de kinderen terug?

het kost	ze geven	terug
17 euro	Joost geeft 50 euro	<u>33</u> euro
23 euro	Marcel geeft 40 euro	<u>17</u> euro
18 euro	Pierre geeft 50 euro	<u>32</u> euro
28 euro	Wesley geeft 100 euro	<u>72</u> euro
36 euro	Hanna geeft 50 euro	<u>13</u> euro
45 euro	Latifa geeft 60 euro	<u>15</u> euro
8 euro	Bert geeft 20 euro	<u>12</u> euro
17 euro	Esther geeft 40 euro	<u>23</u> euro
57 euro	Rudi geeft 100 euro	<u>43</u> euro
48 euro	Ali geeft 60 euro	<u>12</u> euro
15 euro	Danny geeft 20 euro	<u>5</u> euro
33 euro	Fatima geeft 50 euro	<u>17</u> euro

1 Het is spaarweek. Alle kinderen legen hun spaarpot en brengen hun geld naar de bank.

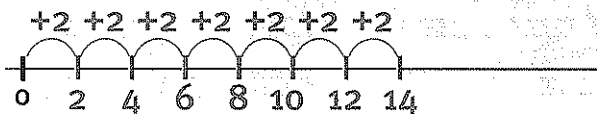
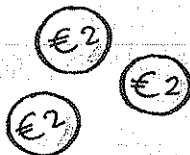
Hoeveel hebben de kinderen gespaard?

Dit zijn 3 muntjes van 2 euro

$$2 + 2 + 2 = 6$$

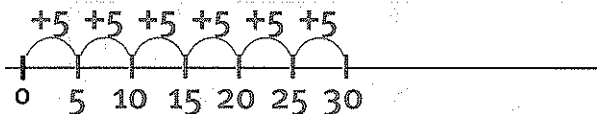
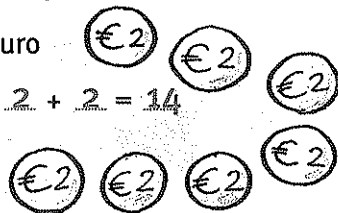
$$3 \times 2 = 6$$

Dit zijn 7 muntjes van 2 euro

$$2 + 2 + 2 + 2 + 2 + 2 + 2 = 14$$

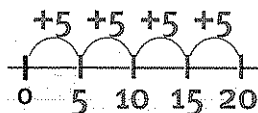
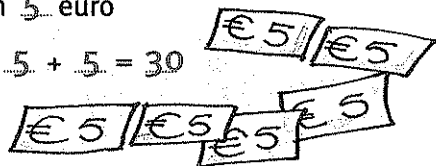
$$7 \times 2 = 14$$

Dit zijn 6 biljetten van 5 euro

$$5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 = 30$$

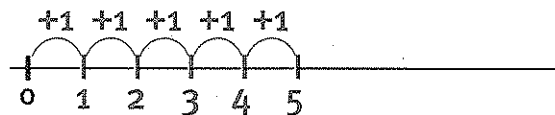
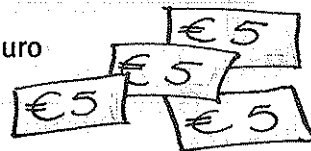
$$6 \times 5 = 30$$

Dit zijn 4 biljetten van 5 euro

$$5 + 5 + 5 + 5 = 20$$

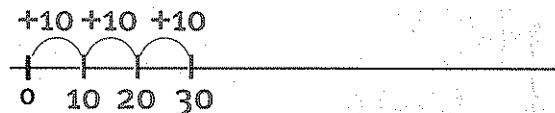
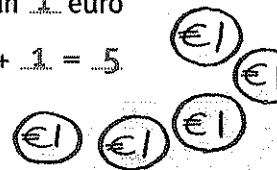
$$4 \times 5 = 20$$

Dit zijn 5 muntjes van 1 euro

$$1 + 1 + 1 + 1 + 1 = 5$$

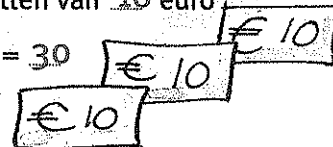
$$5 \times 1 = 5$$

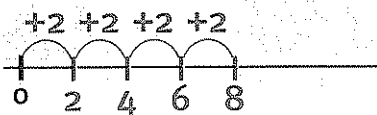
Dit zijn 3 biljetten van 10 euro

$$10 + 10 + 10 = 30$$

$$3 \times 10 = 30$$

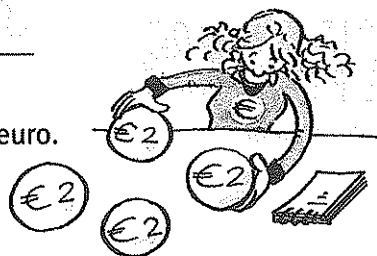
2 Op de bank telt Ank het geld. Voor ieder kind laat ze zien hoeveel ze gespaard hebben. Help haar maar.

Dit zijn 4 munten van 2 euro.

$$2 + 2 + 2 + 2 = 8$$

$$4 \times 2 = 8$$

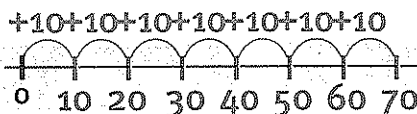
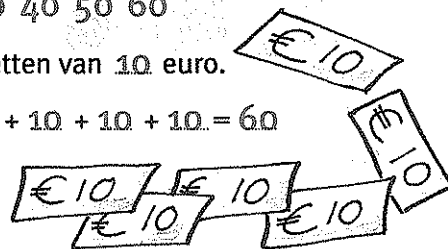
$$+10 + 10 + 10 + 10 + 10 + 10$$

Dit zijn 6 biljetten van 10 euro.

$$10 + 10 + 10 + 10 + 10 + 10 = 60$$

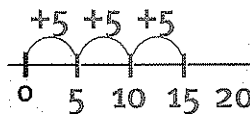
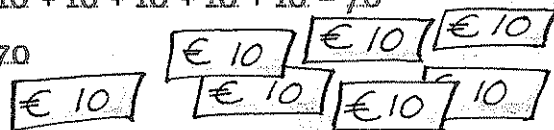
$$6 \times 10 = 60$$

Dit zijn 7 biljetten van 10 euro.

$$10 + 10 + 10 + 10 + 10 + 10 + 10 = 70$$

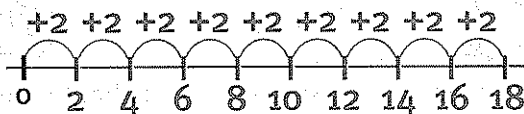
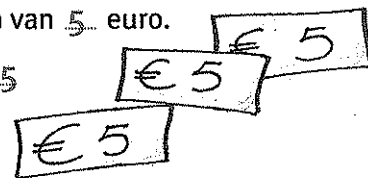
$$7 \times 10 = 70$$

Dit zijn 3 biljetten van 5 euro.

$$5 + 5 + 5 = 15$$

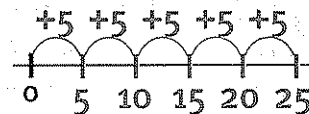
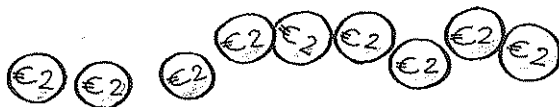
$$3 \times 5 = 15$$

Dit zijn 9 munten van 2 euro.

$$2 + 2 + 2 + 2 + 2 + 2 + 2 + 2 + 2 = 18$$

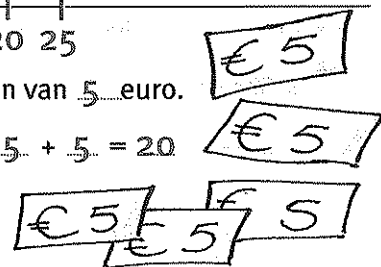
$$9 \times 2 = 18$$

Dit zijn 5 biljetten van 5 euro.

$$5 + 5 + 5 + 5 + 5 = 25$$

$$5 \times 5 = 25$$

1 Heks Hennie kijkt of ze genoeg spulletjes heeft. Kan ze haar toverdrankjes nog maken? Help haar maar mee haar lijstje in te vullen. Maak de juiste som bij de voorraad.

3 flesjes met 2 liter

$$2 + 2 + 2 = 6$$

$$3 \times 2 = 6$$

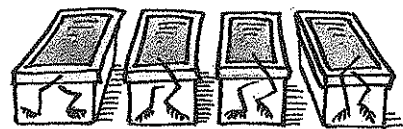

6 potten met 4 uilenballen

6 potten van 4

$$4 + 4 + 4 + 4 + 4 + 4 = 24$$

$$6 \times 4 = 24$$

4 doosjes met elk 2 muggenpoten

6 doosjes van 2

$$2 + 2 + 2 + 2 = 8$$

$$4 \times 2 = 8$$

6 dozen met in elk 2 konijnenkeutels

6 dozen van 2

$$2 + 2 + 2 + 2 + 2 + 2 = 12$$

$$6 \times 2 = 12$$

4 potjes met 5 gram lachzaad

4 potjes van 5 gram

$$5 + 5 + 5 + 5 = 20$$

$$4 \times 5 = 20$$

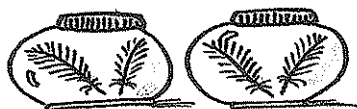

3 doosjes met in elk 2 elfenvleugels

3 doosjes van 2

$$2 + 2 + 2 = 6$$

$$3 \times 2 = 6$$

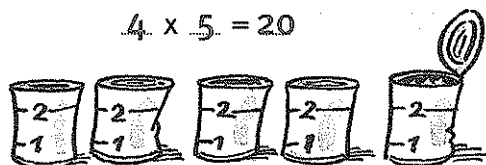

2 potjes met 2 duivenveertjes

2 potjes van 2

$$2 + 2 = 4$$

$$2 \times 2 = 4$$

5 blikken met 2 liter dwergentrannen

5 blikken van 2

$$2 + 2 + 2 + 2 + 2 = 10$$

$$5 \times 2 = 10$$

3 stapels van 2 kaboutermutsen

3 stapels van 2

$$2 + 2 + 2 = 6$$

$$3 \times 2 = 6$$

2 Heks Hennie wil precies weten hoeveel ze verder nog heeft. Help haar maar.

3 groepjes van 2 heksenharen

3 groepjes van 2

$$2 + 2 + 2 = 6$$

$$3 \times 2 = 6$$

4 dozen met 10 sterretjesla

4 dozen met 10

$$10 + 10 + 10 + 10 = 40$$

$$4 \times 10 = 40$$

2 potjes met 4 druppels paddesap

2 potjes van 4

$$4 + 4 = 8$$

$$2 \times 4 = 8$$

4 bakjes met 5 kikkerdrildroppes

4 bakjes van 5

$$5 + 5 + 5 + 5 = 20$$

$$4 \times 5 = 20$$

3 bosjes van 5 strootjes

3 bosjes van 5

$$5 + 5 + 5 = 15$$

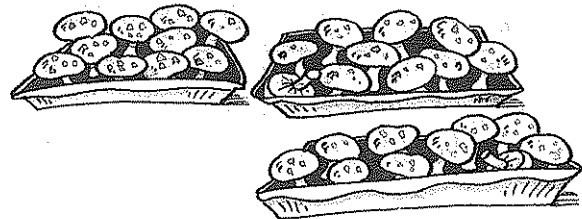
$$3 \times 5 = 15$$

3 doosjes met 10 paddestoelen

3 doosjes van 10

$$10 + 10 + 10 = 30$$

$$3 \times 10 = 30$$

4 flesjes met 5 dauwdruppels

4 flesjes van 5

$$5 + 5 + 5 + 5 = 20$$

$$4 \times 5 = 20$$

3 zakjes met 2 rattenstaarten

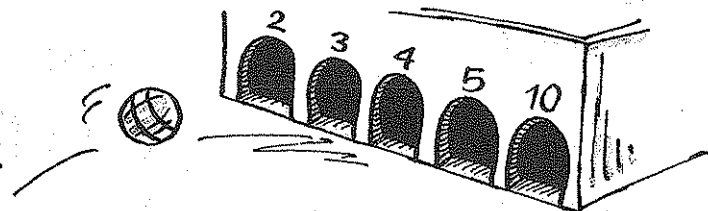
3 zakjes van 2

$$2 + 2 + 2 = 6$$

$$3 \times 2 = 6$$

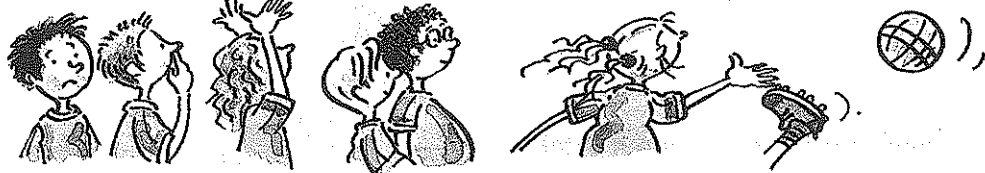

- 1 Bijna iedereen doet mee met doelschieten. Groep 6 van meester Maarten haalt veel punten. Help hem en bereken het totaal aantal punten.

aantal ballen	aantal punten	samen			
3	4	12		Dat is 3 ballen van 4 punten	$4 + 4 + 4 = 12$ $3 \times 4 = 12$
5	3	15		Dat is 5 ballen van 3 punten	$3 + 3 + 3 + 3 + 3 = 15$ $5 \times 3 = 15$
4	5	20		Dat is 4 ballen van 5 punten	$5 + 5 + 5 + 5 = 20$ $4 \times 5 = 20$
5	2	10		Dat is 5 ballen van 2 punten	$2 + 2 + 2 + 2 + 2 = 10$ $5 \times 2 = 10$
4	10	40		Dat is 4 ballen van 10 punten	$10 + 10 + 10 + 10 = 40$ $4 \times 10 = 40$
4	4	16		Dat is 4 ballen van 4 punten	$4 + 4 + 4 + 4 = 16$ $4 \times 4 = 16$
1	5	5		Dat is 1 bal van 5 punten	$5 = 5$ $1 \times 5 = 5$

- 2** Groep 7 scoort ook heel goed. Meneer Rob houdt de puntentelling bij. Maar hij doet het niet goed. Hij vergeet op te schrijven hoe vaak de kinderen geschoten hebben. Maar dat kun je zelf wel bedenken.

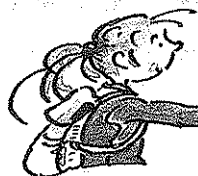
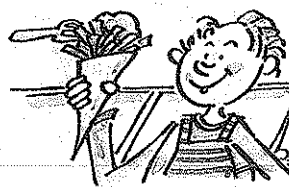

<i>aantal ballen</i>	<i>aantal punten</i>	<i>samen</i>			
<u>5</u>	4	20		Dat is <u>5</u> ballen van <u>4</u> punten	$\underline{4} + \underline{4} + \underline{4} + \underline{4} + \underline{4} = \underline{20}$ $\underline{5} \times \underline{4} = \underline{20}$
<u>3</u>	5	15		Dat is <u>3</u> ballen van <u>5</u> punten	$\underline{5} + \underline{5} + \underline{5} = \underline{15}$ $\underline{3} \times \underline{5} = \underline{15}$
<u>3</u>	2	6		Dat is <u>3</u> ballen van <u>2</u> punten	$\underline{2} + \underline{2} + \underline{2} = \underline{6}$ $\underline{3} \times \underline{2} = \underline{6}$
<u>3</u>	10	30		Dat is <u>3</u> ballen van <u>10</u> punten	$\underline{10} + \underline{10} + \underline{10} = \underline{30}$ $\underline{3} \times \underline{10} = \underline{30}$
<u>5</u>	4	20		Dat is <u>5</u> ballen van <u>4</u> punten	$\underline{4} + \underline{4} + \underline{4} + \underline{4} + \underline{4} = \underline{20}$ $\underline{5} \times \underline{4} = \underline{20}$
<u>4</u>	10	40		Dat is <u>4</u> ballen van <u>10</u> punten	$\underline{10} + \underline{10} + \underline{10} + \underline{10} = \underline{40}$ $\underline{4} \times \underline{10} = \underline{40}$
<u>4</u>	2	8		Dat is <u>4</u> ballen van <u>2</u> punten	$\underline{2} + \underline{2} + \underline{2} + \underline{2} = \underline{8}$ $\underline{4} \times \underline{2} = \underline{8}$

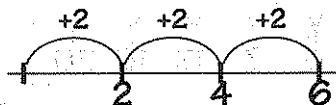
Bij Kees Krokot is het altijd druk. De klanten staan ongeduldig te wachten op het lekkere eten. Help hem even met afrekenen.

Ijsje	1 Euro	Loempia	3 Euro
Milkshake	2 Euro	Pizza	5 Euro
Friet met een krokot	4 Euro		
Kees krokot Speciaal	10 Euro		

1 Hoeveel moeten de kinderen betalen?

3 milkshakes

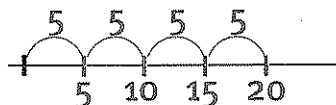

$$2 + 2 + 2 = 6$$

$$3 \times 2 = 6$$

4 pizza's

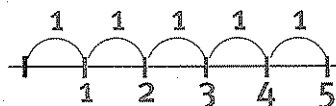

$$5 + 5 + 5 + 5 = 20$$

$$4 \times 5 = 20$$

5 ijsjes

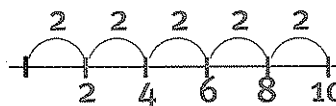

$$1 + 1 + 1 + 1 + 1 = 5$$

$$5 \times 1 = 5$$

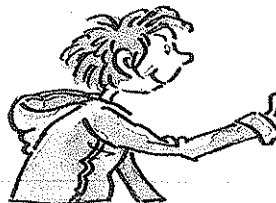

5 milkshakes

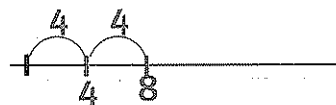

$$2 + 2 + 2 + 2 + 2 = 10$$

$$5 \times 2 = 10$$

2 frites
en krokot

$$4 + 4 = 8$$

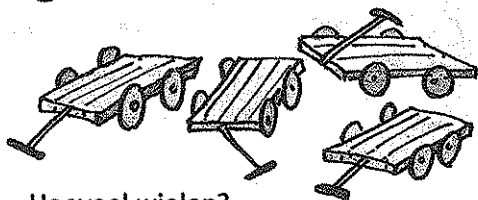
$$2 \times 4 = 8$$

2 Van alle drukte raakt Kees soms in de war. Hij heeft al afgerekend. Maar hoeveel loempia's krijgt Ron ook alweer?

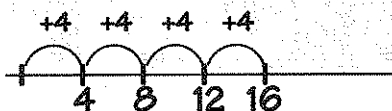

aantal	wat	totaal			
3	loempia	9 euro		Dat is 3 loempia's van 3 euro	$3 \times 3 = 9$
4	friet en kroket	16 euro		Dat is 4 friet/kroket van 4 euro	$4 \times 4 = 16$
4	kees kroket speciaal	40 euro		Dat is 4 kees kroket van 10 euro	$4 \times 10 = 40$
6	milkshake	12 euro		Dat is 6 milkshakes van 2 euro	$6 \times 2 = 12$
3	pizza	15 euro		Dat is 3 pizza's van 5 euro	$3 \times 5 = 15$
5	ijsjes	5 euro		Dat is 5 ijsjes van 1 euro	$5 \times 1 = 5$
5	loempia	15 euro		Dat is 5 loempia's van 3 euro	$5 \times 3 = 15$

1 Joost doet met zijn familie mee aan de fietsvierdaagse. Onderweg zien ze van alles! Welke som hoort erbij?

Hoeveel wielen?

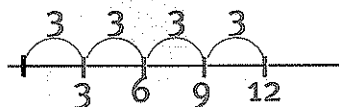
4 groepjes van 4

$$4 + 4 + 4 + 4 = 16$$

$$4 \times 4 = 16$$

Hoeveel bolletjes?

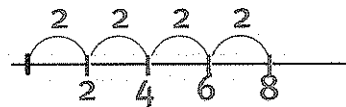
4 groepjes van 3

$$3 + 3 + 3 + 3 = 12$$

$$4 \times 3 = 12$$

Hoeveel zeilen?

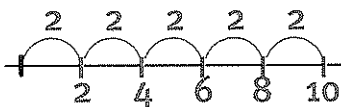
4 groepjes van 2

$$2 + 2 + 2 + 2 = 8$$

$$4 \times 2 = 8$$

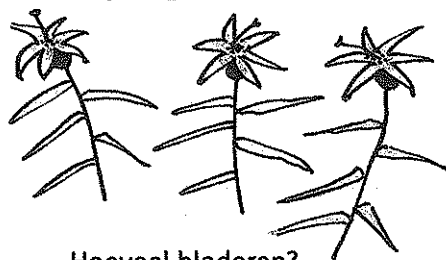
Hoeveel mensen?

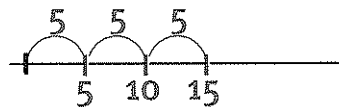
5 groepjes van 2

$$2 + 2 + 2 + 2 + 2 = 10$$

$$5 \times 2 = 10$$

Hoeveel bladeren?

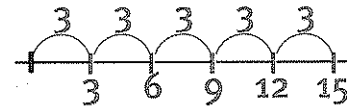
3 groepjes van 5

$$5 + 5 + 5 = 15$$

$$3 \times 5 = 15$$

Hoeveel mensen?

5 groepjes van 3

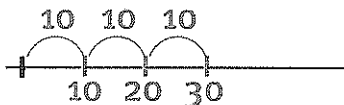
$$3 + 3 + 3 + 3 + 3 = 15$$

$$5 \times 3 = 15$$

2 Ga maar verder.

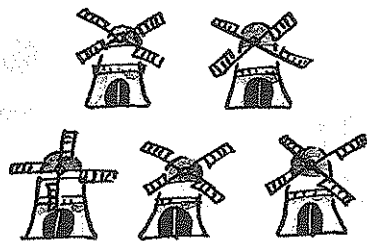
Hoeveel dropjes?

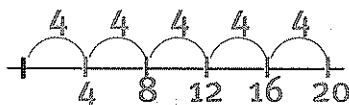
3 groepjes van 10

$$10 + 10 + 10 = 30$$

$$3 \times 10 = 30$$

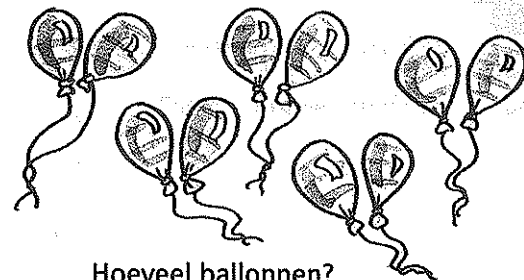
Hoeveel wieken?

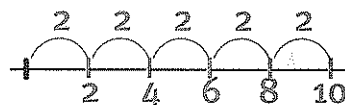
5 groepjes van 4

$$4 + 4 + 4 + 4 + 4 = 20$$

$$5 \times 4 = 20$$

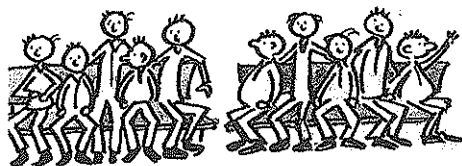
Hoeveel ballonnen?

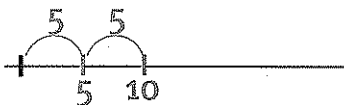
5 groepjes van 2

$$2 + 2 + 2 + 2 + 2 = 10$$

$$5 \times 2 = 10$$

Hoeveel mensen?

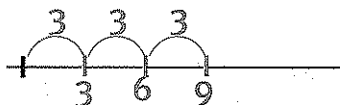
2 groepjes van 5

$$5 + 5 = 10$$

$$2 \times 5 = 10$$

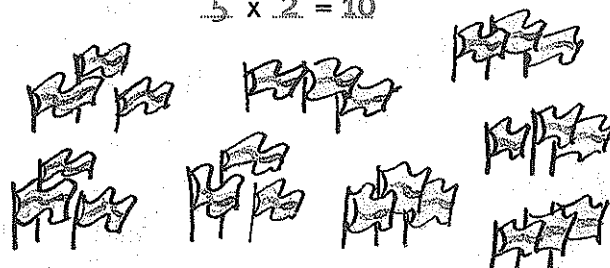
Hoeveel kinderen?

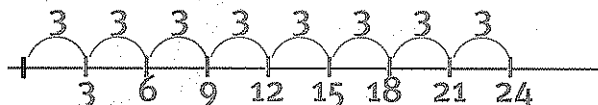
3 groepjes van 3

$$3 + 3 + 3 = 9$$

$$3 \times 3 = 9$$

Hoeveel vlaggen?

8 groepjes van 3

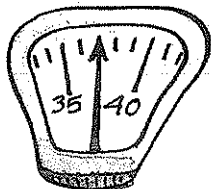
$$3 + 3 + 3 + 3 + 3 + 3 + 3 + 3 = 24$$

$$8 \times 3 = 24$$

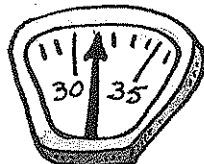

1 De kinderen gaan naar de schoolarts.

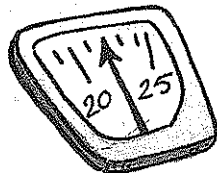
Hoeveel wegen de ze?

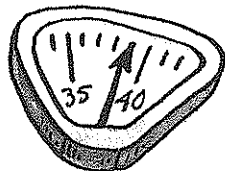
Nabil 37 kilogram

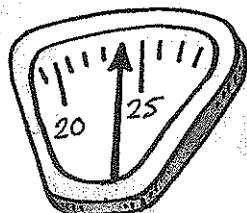
Moniek 31 kilogram

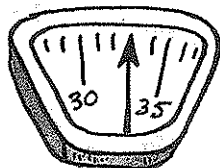
Inge 22 kilogram

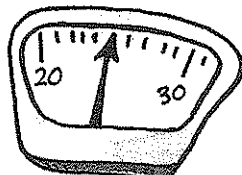
Bob 39 kilogram

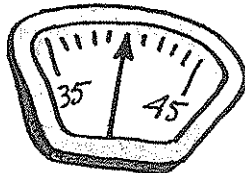
Joke 24 kilogram

Amel 33 kilogram

Martin 25 kilogram

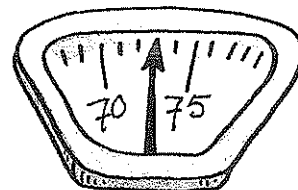
Fred 40 kilogram

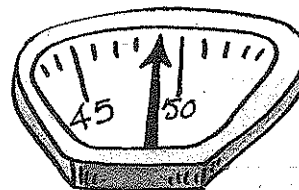
2 Er mogen steeds 2 kinderen op de weegschaal! Hoeveel wegen ze samen?

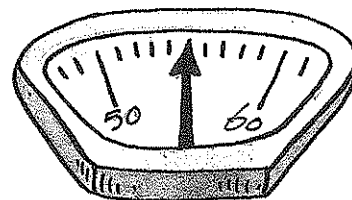
Joost en Harry 68 kilogram

Hanneke en Christien 73 kilogram

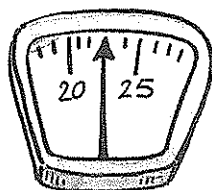
Anita en Hamar 49 kilogram

Frans en Margriet 55 kilogram

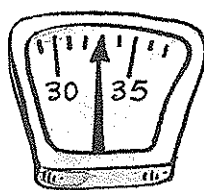
3 Hoeveel wegen deze kinderen samen?

Zorg dat de weegschaal klopt.

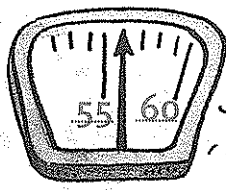
Marian

23 kilo

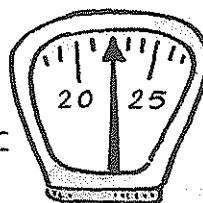
Lies

33 kilo

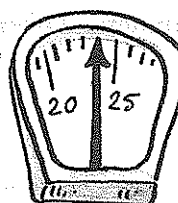
samen

56 kilo

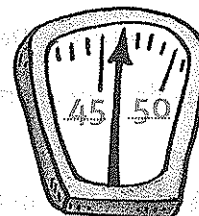
Simone

22 kilo

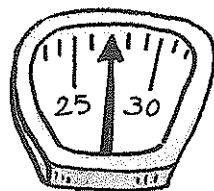
Trudi

24 kilo

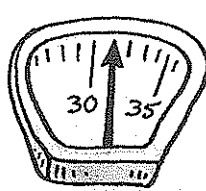
samen

46 kilo

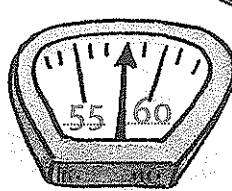
Carlos

27 kilo

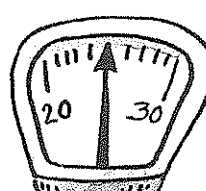
Ruud

31 kilo

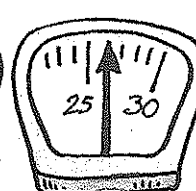
samen

58 kilo

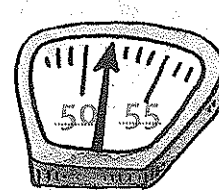
Klaas

25 kilo

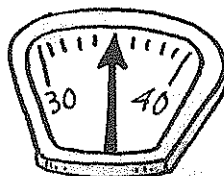
Rachid

26 kilo

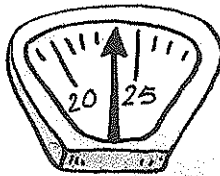
samen

51 kilo

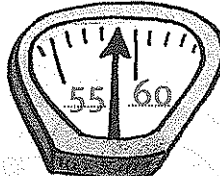
Masja

35 kilo

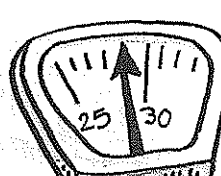
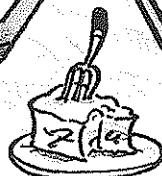
Marjolijn

24 kilo

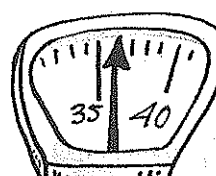
samen

59 kilo

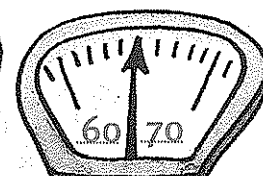
Jesse

29 kilo

Kees

36 kilo

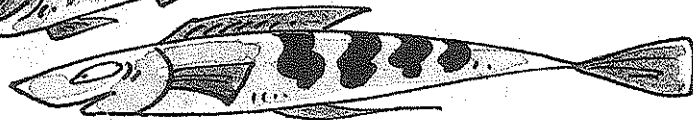
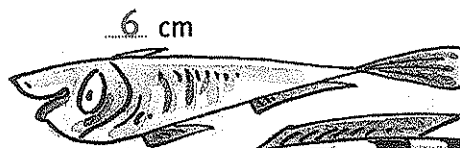
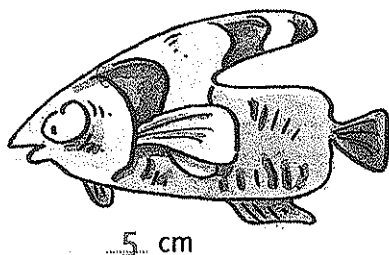
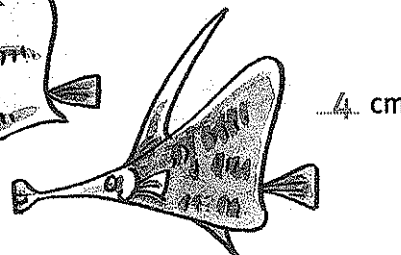
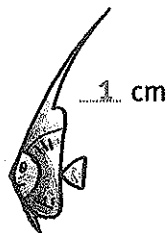
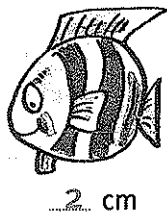
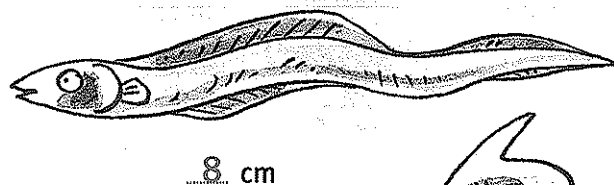
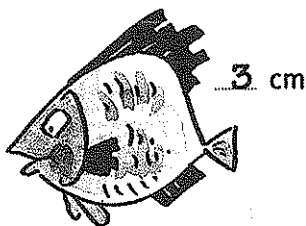
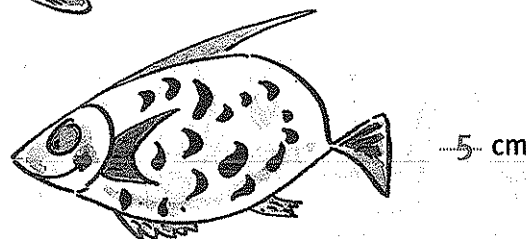
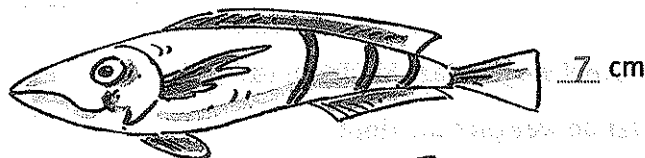

samen

65 kilo

De groep doet een project over het leven in zee. De meester heeft een tekening met zeedieren. De kinderen kijken hoe lang de dieren zijn.

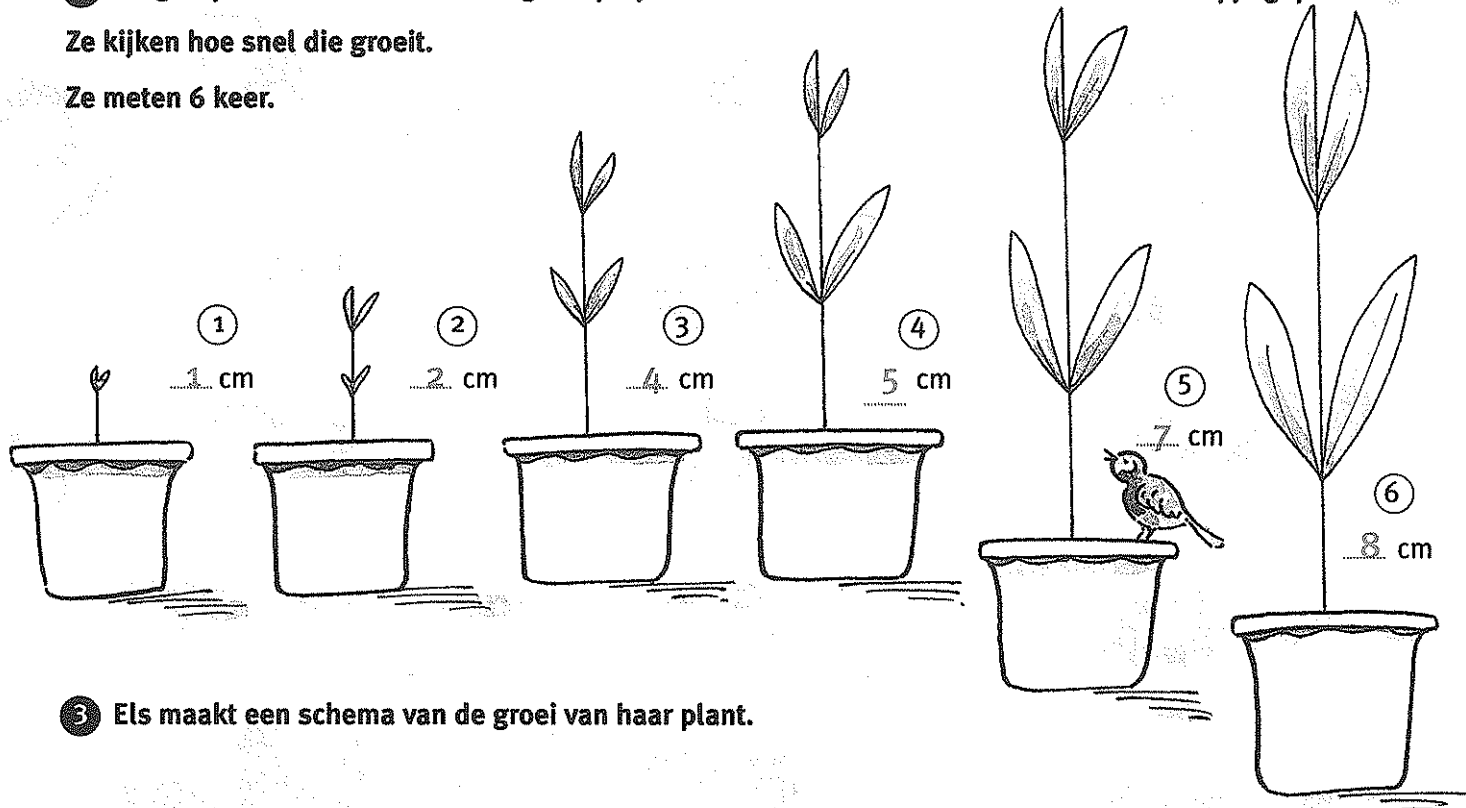
1 Gebruik je liniaal en schrijf maar op.

2 De groep doet ook mee aan een groei-project. De kinderen hebben een heel klein boompje geplant.

Ze kijken hoe snel die groeit.

Ze meten 6 keer.

3 Els maakt een schema van de groei van haar plant.

① + ————— 1 cm

④ + ————— 5 cm

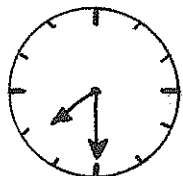
② + ————— 2 cm

⑤ + ————— 7 cm

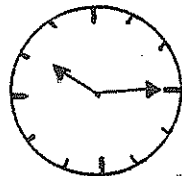
③ + ————— 4 cm

⑥ + ————— 8 cm

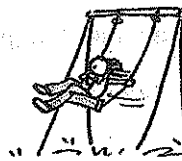
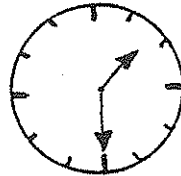
1 Hieronder zie je de drukke dag van Daphne. Schrijf maar op hoe laat iets is, dan komt ze niet te laat!

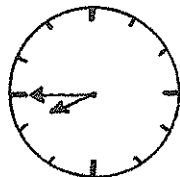
half 8

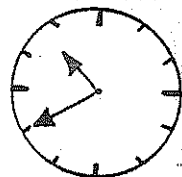
kwart over 10

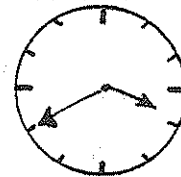
half 2

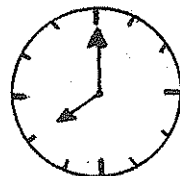
kwart voor 8

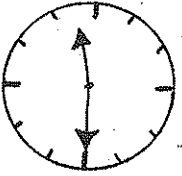
10 over half 11

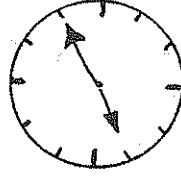
10 over half 4

8 uur

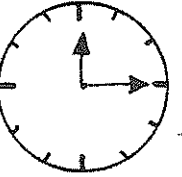
half 12

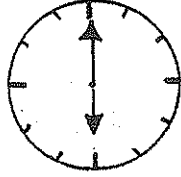
5 voor 5

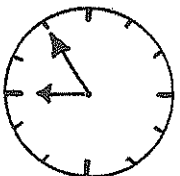
half 9

kwart over 12

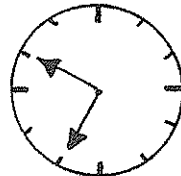
6 uur

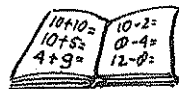
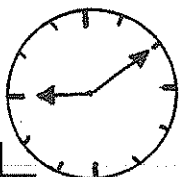
5 voor 9

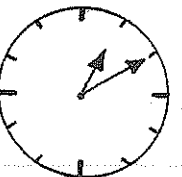
half 1

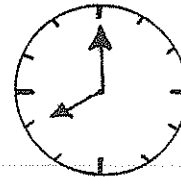
10 voor 8

10 over 9

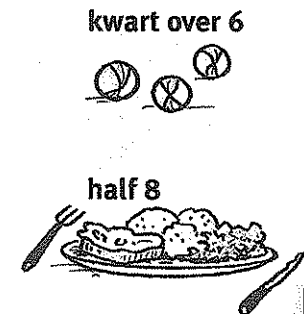
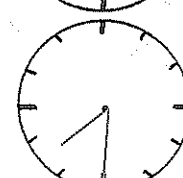
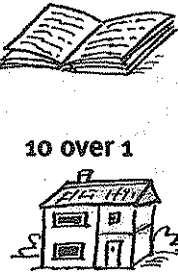
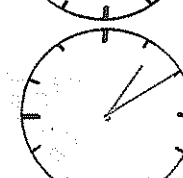
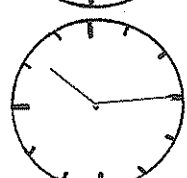
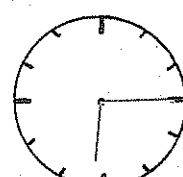
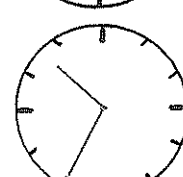
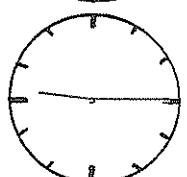
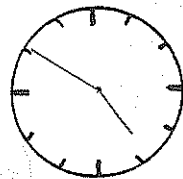
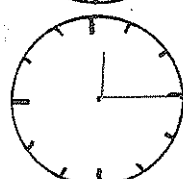
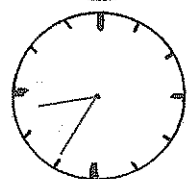
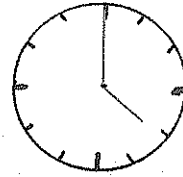
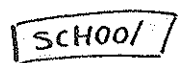
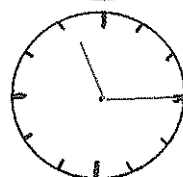
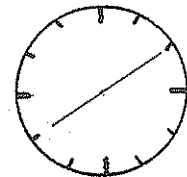
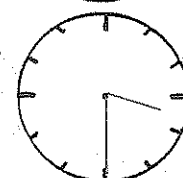
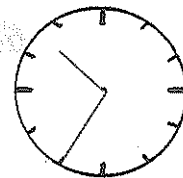
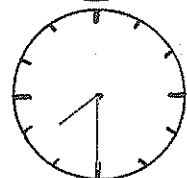
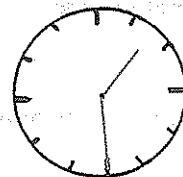
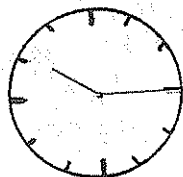
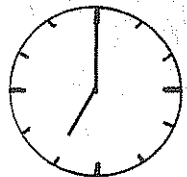
10 over 1

8 uur

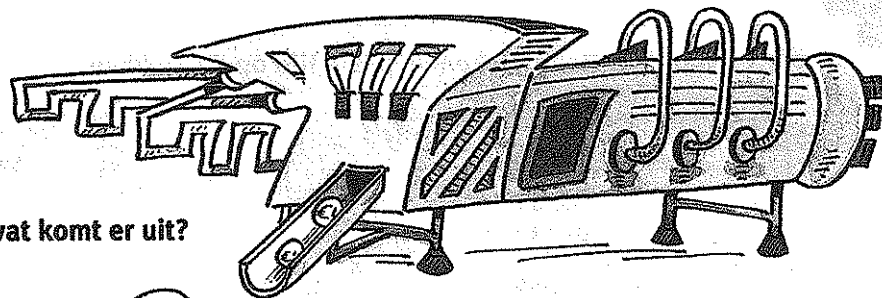

2 En wat doet Daan? Teken de juiste tijd op de klokken.

In de euromachine kun je geld gooien.

De machine wisselt het voor je!

1 Er gaat steeds 1 euro in de machine, wat komt er uit?

€1 → 2 50c

€1 → 5 20c

€1 → 10 10c

€1 → 1 50c
→ 2 20c
→ 1 10c

€1 → 1 50c
→ 1 20c
→ 1 10c
→ 4 5c

€1 → 7 10c
→ 4 5c
→ 5 2c

€1 → 4 20c
→ 1 10c
→ 2 5c

€1 → 1 50c
→ 1 20c
→ 3 10c

€1 → 3 20c
→ 4 10c
→ 0 5c

2 Hoeveel komt er uit bij 2 euro?

€2 → 2 €1

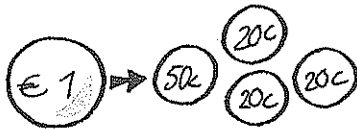
€2 → 4 50c

€2 → 10 20c

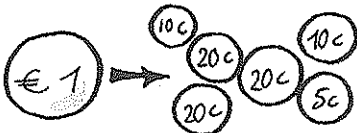
€2 → 20 10c

€2 → 100 2c

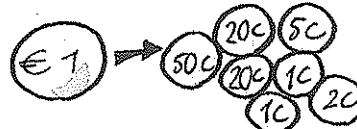
3 De machine is van slag! Soms geeft hij teveel, soms te weinig. Zorg jij dat het klopt!

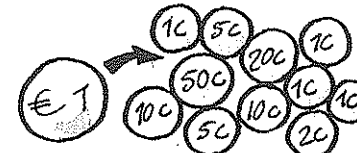
is 10 eurocent
teveel/te weinig

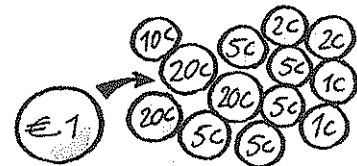
is 15 eurocent
teveel/te weinig

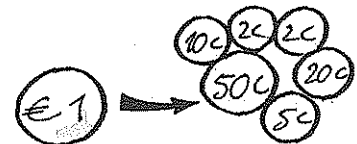
is 1 eurocent
teveel/te weinig

is 6 eurocent
teveel/te weinig

is 1 eurocent
teveel/te weinig

is 1 eurocent
teveel/te weinig

4 Henk maakt een lijst van wat de machine wisselt. Hoeveel tekort of teveel? Vul maar in.

1 euro 90 eurocent 10 ct teveel/tekort

1 euro 105 eurocent 5 ct teveel/tekort

1 euro 70 eurocent 30 ct teveel/tekort

1 euro 107 eurocent 7 ct teveel/tekort

1 euro 88 eurocent 12 ct teveel/tekort

1 euro 93 eurocent 7 ct teveel/tekort

1 euro 200 eurocent 100 ct teveel/tekort

1 euro 99 eurocent 1 ct teveel/tekort

2 euro 190 eurocent 10 ct teveel/tekort

2 euro 100 eurocent 100 ct teveel/tekort

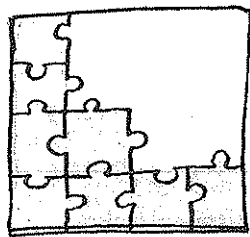
2 euro 150 eurocent 50 ct teveel/tekort

2 euro 199 eurocent 1 ct teveel/tekort

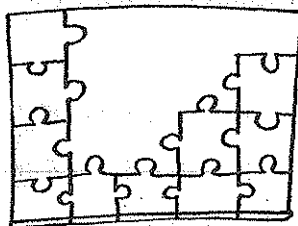
2 euro 180 eurocent 20 ct teveel/tekort

2 euro 201 eurocent 1 ct teveel/tekort

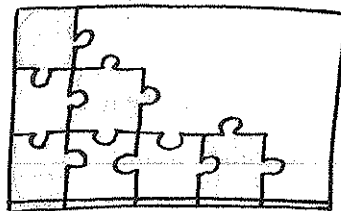
1 Een groepje kleuters is aan het puzzelen. Hoeveel stukjes moeten ze nog leggen voordat de puzzel af is?

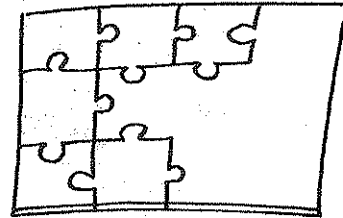
Jans nog 8 stukjes

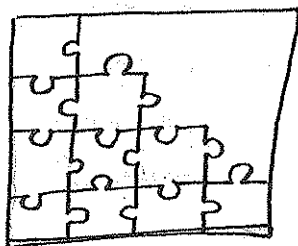
Maud nog 9 stukjes

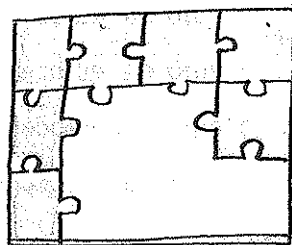
Melissa nog 8 stukjes

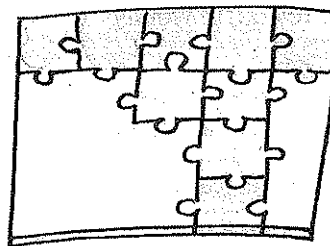
Ali nog 6 stukjes

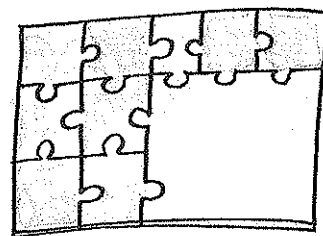
Merel nog 6 stukjes

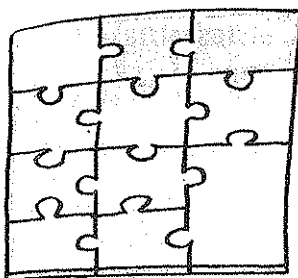
Jelmer nog 5 stukjes

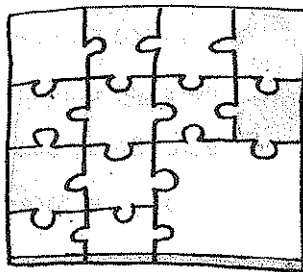
Douwe nog 11 stukjes

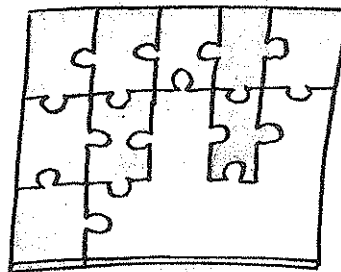
Jan nog 6 stukjes

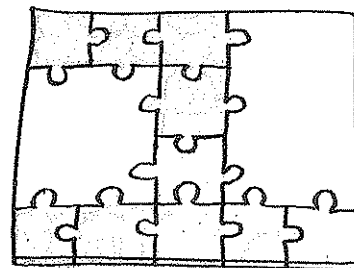
Hasan nog 2 stukjes

Saïd nog 4 stukjes

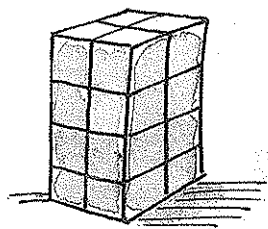

Ravi nog 6 stukjes

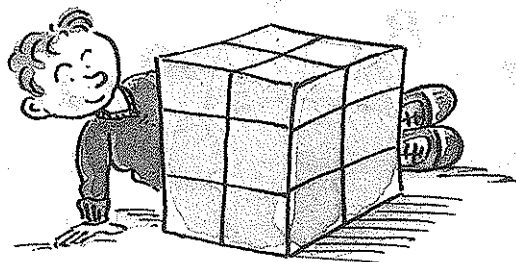

Nienke nog 10 stukjes

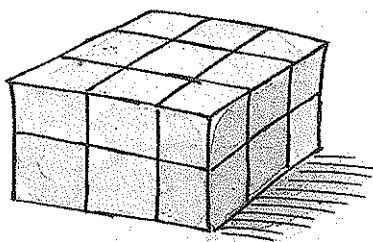
2 Hoeveel blokjes hebben de kinderen nodig om dit te bouwen?

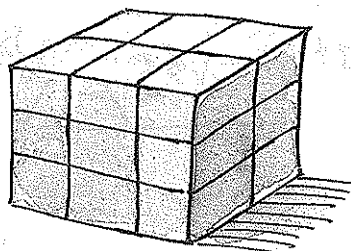
16 blokjes

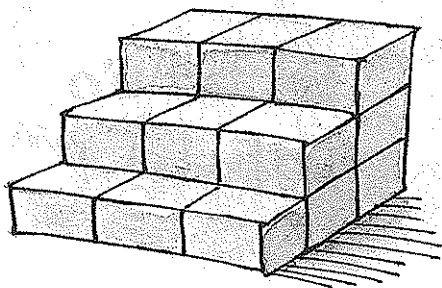
12 blokjes

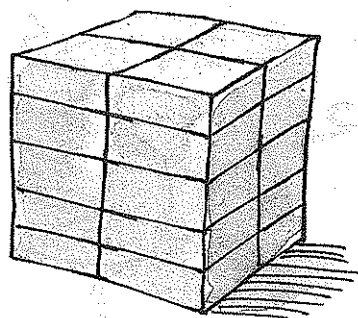
18 blokjes

18 blokjes

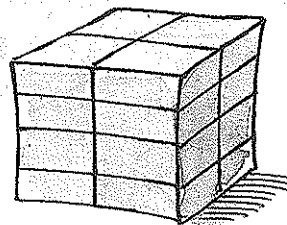

18 blokjes

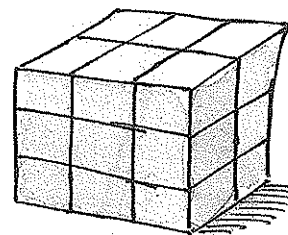
20 blokjes

3 In de blokkendoos van de kinderen zitten 16 blokjes. Kunnen ze dit bouwen?

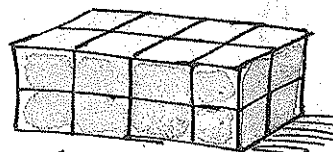
16 blokjes

☒ ja ☐ nee

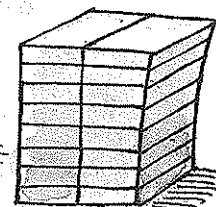
18 blokjes

☐ ja ☒ nee

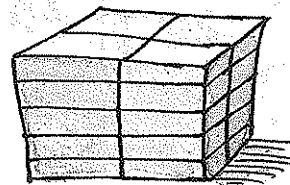
16 blokjes

☒ ja ☐ nee

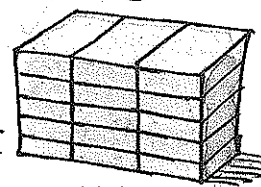
16 blokjes

☒ ja ☐ nee

20 blokjes

☐ ja ☒ nee

15 blokjes

☒ ja ☐ nee

Hoe ver ben je? _____

